

**D2.5 Οδηγός Καλών Πρακτικών Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο
Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ)**

(Απόφαση Επιτροπής Διασφάλισης Ποιότητας Συν. 01/22-01-2026)

Έκδοση 1^η

Ιανουάριος 2026

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή	5
1.1 Σκοπός και φιλοσοφία του Οδηγού	5
1.2 Σε ποιους απευθύνεται	5
1.3 Πώς χρησιμοποιείται ο Οδηγός	6
1.4 Σχέση του Οδηγού με τη στρατηγική του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής	6
1.5 Ο Οδηγός στο πλαίσιο των εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	7
2. Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής	8
2.1 Ο ρόλος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ΠΑΔΑ.....	8
2.2 Σύγχρονη, ασύγχρονη και μικτή μάθηση	8
2.3 Ψηφιακός μετασχηματισμός και ακαδημαϊκή ποιότητα	9
3. Παιδαγωγικές Αρχές της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης.....	10
3.1 Φοιτητοκεντρική και ενεργητική μάθηση	10
3.2 Αυτοκατευθυνόμενη μάθηση και αναστοχασμός	10
3.3 Συμπερίληψη, ισότιμη πρόσβαση και προσβασιμότητα	11
3.4 Η σημασία της ψηφιακής παιδαγωγικής επάρκειας	11
4. Αλληλεπίδραση στο Ψηφιακό Μαθησιακό Περιβάλλον	12
4.1 Αλληλεπίδραση φοιτητή – μαθησιακού περιεχομένου	12
4.2 Αλληλεπίδραση φοιτητή – διδάσκοντα	13
4.3 Αλληλεπίδραση φοιτητή – φοιτητή	13
4.4 Κοινότητες μάθησης και συνεργατικές πρακτικές	14
5. Μαθησιακός Σχεδιασμός Εξ Αποστάσεως Μαθημάτων.....	15
5.1 Μαθησιακοί στόχοι και αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα	15
5.2 Δομή μαθημάτων και οργάνωση ενοτήτων	16
5.3 Ισορροπία σύγχρονων και ασύγχρονων δραστηριοτήτων.....	16
5.4 Φόρτος εργασίας, ECTS και διαχείριση χρόνου.....	17
5.5 Ευθυγράμμιση διδασκαλίας, δραστηριοτήτων και αξιολόγησης	17
ΜΕΡΟΣ Γ: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΔΕΚΤΗ	19
6. Καλές Πρακτικές για Διδάσκοντες	19
6.1 Οργάνωση και διαχείριση μαθήματος σε Open eClass / Moodle	19
6.2 Σχεδιασμός και υλοποίηση σύγχρονης διδασκαλίας (MS Teams).....	20
6.3 Ενεργοποίηση και εμπλοκή φοιτητών	20
6.4 Ανατροφοδότηση και υποστήριξη της μαθησιακής πορείας	20
6.5 Αξιολόγηση μάθησης σε ψηφιακό περιβάλλον.....	21
6.6 Υπεύθυνη και παιδαγωγική αξιοποίηση Τεχνητής Νοημοσύνης	21

7. Καλές Πρακτικές για Φοιτητές.....	23
7.1 Ενεργή συμμετοχή στην εξ αποστάσεως μαθησιακή διαδικασία	23
7.2 Οργάνωση μελέτης και διαχείριση χρόνου	23
7.3 Συνεργασία, επικοινωνία και ψηφιακή δεοντολογία.....	24
7.4 Ακαδημαϊκή ακεραιότητα και υπεύθυνη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης	24
8. Καλές Πρακτικές για Διοίκηση και Υποστηρικτικές Υπηρεσίες.....	26
8.1 Ρόλοι και ευθύνες διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών	26
8.2 Υποστήριξη διδασκόντων και φοιτητών	27
8.3 Διασφάλιση ποιότητας και βελτίωση εμπειρίας μάθησης.....	27
8.4 Καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας και καινοτομίας	28
9. Αξιολόγηση Φοιτητών στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση	29
9.1 Μέθοδοι αξιολόγησης.....	29
9.2 Διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση	29
9.3 Ανατροφοδότηση και διαφάνεια.....	30
9.4 Προστασία προσωπικών δεδομένων κατά την αξιολόγηση.....	31
10. Ακαδημαϊκή Ακεραιότητα και Δεοντολογία.....	32
10.1 Λογοκλοπή και ακαδημαϊκή ανεντιμότητα	32
10.2 Χρήση εργαλείων ανίχνευσης λογοκλοπής	32
10.3 Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης στην ακαδημαϊκή εργασία	33
10.4 Καλλιέργεια κουλτούρας ακεραιότητας στο ψηφιακό περιβάλλον.....	33
ΜΕΡΟΣ Ε: ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ & ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ	35
11. Διασφάλιση Ποιότητας στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση	35
11.1 Συλλογή και αξιοποίηση ανατροφοδότησης.....	35
11.2 Ρόλος του Κέντρου Διδασκαλίας και Μάθησης	35
11.3 Επικαιροποίηση και εξέλιξη του Οδηγού	36
11.4 Συλλογική ευθύνη και προοπτικές ανάπτυξης.....	36
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α - Ψηφιακές Πλατφόρμες και Υποδομές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.....	38
Α.1 Πλατφόρμα Ασύγχρονης Εκπαίδευσης Open eClass	38
Α.2 Πλατφόρμα Ασύγχρονης Εκπαίδευσης Moodle	38
Α.3 Πλατφόρμα Σύγχρονης Εκπαίδευσης και Τηλεδιάσκεψης (MS Teams).....	39
Α.4 Ηλεκτρονική Γραμματεία και Πληροφοριακά Συστήματα (Unitron)	39
Α.5 Βιβλιοθήκη και Ψηφιακές Πηγές Μάθησης.....	39
Α.6 Διαθεσιμότητα και αξιοπιστία ψηφιακών υποδομών	40
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - Πολιτική Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων και Κυβερνοασφάλεια	41

B.1 Βασικές αρχές ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων	41
B.2 Διαχείριση πρόσβασης και ταυτοποίηση χρηστών	41
B.3 Ασφάλεια δικτύων και συστημάτων	42
B.4 Ασφαλής χρήση ψηφιακών πλατφορμών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	42
B.5 Αντιμετώπιση περιστατικών ασφάλειας	42
B.6 Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση χρηστών	43
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ- Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (GDPR).....	44
Γ.1 Βασικές αρχές επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	44
Γ.2 Δεδομένα που επεξεργάζονται στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης	44
Γ.3 Δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων.....	45
Γ.4 Υποχρεώσεις διδασκόντων και χρηστών	45
Γ.5 Χρήση τρίτων ψηφιακών εργαλείων και υπηρεσιών	45
Γ.6 Ρόλος του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (DPO).....	46
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ - Διαδικασίες Εξ Αποστάσεως Εξετάσεων	47
Δ.1 Θεσμικό πλαίσιο και βασικές αρχές	47
Δ.2 Μορφές εξ αποστάσεως εξέτασης	47
Δ.3 Διασφάλιση αδιάβλητου και αξιοπιστίας	48
Δ.4 Τεχνικές προϋποθέσεις και υποστήριξη	48
Δ.5 Προστασία προσωπικών δεδομένων κατά τις εξετάσεις	48
Δ.6 Ενημέρωση και διαφάνεια διαδικασιών	49
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε - Υποστηρικτικές Υπηρεσίες, Σύνδεσμοι και Στοιχεία Επικοινωνίας.....	50
E.1 Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΔΜ).....	50
E.2 Τεχνική Υποστήριξη και Helpdesk.....	50
E.3 Βιβλιοθήκη και Υπηρεσίες Πληροφόρησης.....	51
E.4 Διοικητικές Υπηρεσίες και Ηλεκτρονική Γραμματεία	51
E.5 Υποστήριξη σε θέματα ακαδημαϊκής δεοντολογίας και προστασίας δεδομένων...51	
E.6 Επικαιροποίηση στοιχείων και συνδέσμων	52

1. Εισαγωγή

1.1 Σκοπός και φιλοσοφία του Οδηγού

Ο παρών **Οδηγός Καλών Πρακτικών Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης** αποσκοπεί στην υποστήριξη της ποιοτικής, αποτελεσματικής και παιδαγωγικά τεκμηριωμένης υλοποίησης **Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) που διεξάγονται εξ αποστάσεως** στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. Αποτελεί ένα ενιαίο πλαίσιο αναφοράς, το οποίο συνδυάζει θεσμικές κατευθύνσεις, παιδαγωγικές αρχές και πρακτικές οδηγίες, με στόχο τη διασφάλιση της ακαδημαϊκής ποιότητας και της ισότιμης μαθησιακής εμπειρίας στο επίπεδο της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν αντιμετωπίζεται ως απλή τεχνολογική λύση ή υποκατάστατο της δια ζώσης διδασκαλίας, αλλά ως μια σύγχρονη παιδαγωγική προσέγγιση, η οποία αξιοποιεί τις ψηφιακές τεχνολογίες για να ενισχύσει την ευελιξία, την ενεργό συμμετοχή, την αυτοκατευθυνόμενη μάθηση και τη συνεργασία. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα χαρακτηριστικά της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, όπως η εμβάθυνση στο γνωστικό αντικείμενο, η ανάπτυξη σύνθετων γνωστικών, ερευνητικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, καθώς και η αυξημένη αυτονομία και ευθύνη των ενήλικων φοιτητών.

Ο Οδηγός υιοθετεί τη φιλοσοφία της φοιτητοκεντρικής μάθησης και αναγνωρίζει τον κρίσιμο ρόλο του διδακτικού προσωπικού στον παιδαγωγικό σχεδιασμό, την ακαδημαϊκή καθοδήγηση και την υποστήριξη των φοιτητών στο ψηφιακό περιβάλλον των εξ αποστάσεως ΠΜΣ.

Βασική επιδίωξη του Οδηγού είναι:

- η ενίσχυση της ποιότητας της εξ αποστάσεως διδασκαλίας και μάθησης στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- η εναρμόνιση των εκπαιδευτικών πρακτικών με σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και τα διεθνή πρότυπα διασφάλισης ποιότητας,
- η καλλιέργεια κοινής κουλτούρας ποιότητας, ακαδημαϊκής ακεραιότητας και ψηφιακής υπευθυνότητας στο σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας του ΠΑΔΑ.

1.2 Σε ποιους απευθύνεται

Ο Οδηγός απευθύνεται στο σύνολο της ακαδημαϊκής και διοικητικής κοινότητας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και ειδικότερα:

- **Στο διδακτικό προσωπικό**, το οποίο σχεδιάζει και υλοποιεί μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο εξ αποστάσεως ή μικτών **Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών**.
- **Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τις μεταπτυχιακές φοιτήτριες**, οι οποίοι συμμετέχουν σε εξ αποστάσεως ΠΜΣ και συχνά συνδυάζουν τις σπουδές τους με επαγγελματικές και οικογενειακές υποχρεώσεις.

- **Στα διοικητικά και τεχνικά στελέχη**, που υποστηρίζουν τη λειτουργία των ψηφιακών υποδομών, των πληροφοριακών συστημάτων και των εκπαιδευτικών υπηρεσιών των εξ αποστάσεως ΠΜΣ.
- **Στα όργανα διοίκησης, ακαδημαϊκού συντονισμού και διασφάλισης ποιότητας**, τα οποία είναι υπεύθυνα για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την εποπτεία και τη συνεχή βελτίωση των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών που διεξάγονται εξ αποστάσεως.

Ο Οδηγός έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι λειτουργικός και κατανοητός για όλους τους παραπάνω αποδέκτες, χωρίς να προϋποθέτει εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις, αλλά λαμβάνοντας υπόψη τις αυξημένες ακαδημαϊκές απαιτήσεις του μεταπτυχιακού επιπέδου σπουδών.

1.3 Πώς χρησιμοποιείται ο Οδηγός

Ο Οδηγός Καλών Πρακτικών έχει υποστηρικτικό και καθοδηγητικό χαρακτήρα και δεν υποκαθιστά τους ισχύοντες κανονισμούς, τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων ή τα τεχνικά εγχειρίδια χρήσης των ψηφιακών συστημάτων του Πανεπιστημίου.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

- ως πλαίσιο αναφοράς για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μαθημάτων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ,
- ως εργαλείο αυτοαξιολόγησης για διδάσκοντες και **Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών**, στο πλαίσιο της διασφάλισης ποιότητας και της συνεχούς βελτίωσης,
- ως πηγή ενημέρωσης για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σχετικά με τις προσδοκίες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους στο ψηφιακό μαθησιακό περιβάλλον,
- ως οδηγός καλών πρακτικών για τη διοίκηση και την υποστήριξη των εξ αποστάσεως ΠΜΣ, καθώς και για την προετοιμασία διαδικασιών εσωτερικής ή εξωτερικής αξιολόγησης.

Η δομή του Οδηγού επιτρέπει την επιλεκτική ανάγνωση των ενοτήτων, ανάλογα με τον ρόλο και τις ανάγκες του αναγνώστη, ενώ τα παραρτήματα περιλαμβάνουν εξειδικευμένο και επικαιροποιημένο υλικό αναφοράς.

1.4 Σχέση του Οδηγού με τη στρατηγική του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Ο παρών Οδηγός εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού και του ψηφιακού μετασχηματισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Ευθυγραμμίζεται με τις θεσμικές κατευθύνσεις του Ιδρύματος για την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών, την ενίσχυση της ποιότητας των σπουδών και την προώθηση της

ισότιμης πρόσβασης στη γνώση, με ιδιαίτερη έμφαση στην αναβάθμιση των **εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών**.

Παράλληλα, ο Οδηγός υποστηρίζει:

- τη συστηματική ανάπτυξη των ψηφιακών και παιδαγωγικών δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού που εμπλέκεται στα ΠΜΣ,
- τη διασφάλιση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στο ψηφιακό περιβάλλον,
- τη συνεχή αξιολόγηση και βελτίωση της ποιότητας των εξ αποστάσεως μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

Με τον τρόπο αυτό, ο Οδηγός λειτουργεί ως θεσμικό και παιδαγωγικό εργαλείο αναφοράς για το ΠΑΔΑ, υποστηρίζοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη, την αξιοπιστία και την ακαδημαϊκή ποιότητα των εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

1.5 Ο Οδηγός στο πλαίσιο των εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Ο παρών Οδηγός αφορά την εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε επίπεδο **Μεταπτυχιακών Σπουδών (Επίπεδο 7 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων)** και λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης βαθμίδας, όπως η αυξημένη ακαδημαϊκή αυτονομία, η εμβάθυνση στη γνώση, η ανάπτυξη ερευνητικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων και η σύνδεση της μάθησης με την πράξη και την επιστημονική διερεύνηση.

Ο Οδηγός υποστηρίζει τον παιδαγωγικό και οργανωτικό σχεδιασμό των εξ αποστάσεως ΠΜΣ με τρόπο που:

- διασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ μαθησιακών αποτελεσμάτων, δραστηριοτήτων και αξιολόγησης,
- λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των ενήλικων μεταπτυχιακών φοιτητών,
- ενισχύει τη διαφάνεια, την ποιότητα και τη λογοδοσία των προγραμμάτων.

Με αυτόν τον τρόπο, ο Οδηγός συμβάλλει ουσιαστικά στη διασφάλιση και την ανάδειξη της ποιότητας των εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

2. Η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

2.1 Ο ρόλος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ΠΑΔΑ

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί βασικό πυλώνα της εκπαιδευτικής και ψηφιακής στρατηγικής του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ). Η αξιοποίησή της εντάσσεται σε μια ευρύτερη προσπάθεια εκσυγχρονισμού της ανώτατης εκπαίδευσης, με στόχο την παροχή ποιοτικών, ευέλικτων και συμπεριληπτικών μαθησιακών εμπειριών που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες κοινωνικές, επιστημονικές και επαγγελματικές απαιτήσεις.

Στο ΠΑΔΑ, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση δεν αντιμετωπίζεται ως παροδική ή έκτακτη λύση, αλλά ως **συνειδητή και θεσμικά κατοχυρωμένη επιλογή**, η οποία:

- διευρύνει την πρόσβαση στη γνώση για φοιτητές που αντιμετωπίζουν γεωγραφικούς, χρονικούς ή επαγγελματικούς περιορισμούς,
- υποστηρίζει τη διά βίου μάθηση και την εκπαίδευση ενηλίκων,
- ενισχύει την ευελιξία στη φοίτηση, χωρίς εκπτώσεις στην ακαδημαϊκή ποιότητα.

Η εμπειρία που αποκτήθηκε από τη συστηματική εφαρμογή εξ αποστάσεως και μικτών μορφών διδασκαλίας, ιδίως κατά την περίοδο της πανδημίας, συνέβαλε καθοριστικά στην ωρίμανση των εκπαιδευτικών πρακτικών, στην ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων του διδακτικού προσωπικού και στη δημιουργία ισχυρών ψηφιακών υποδομών. Σήμερα, το ΠΑΔΑ αξιοποιεί αυτή την εμπειρία με στρατηγικό τρόπο, ενσωματώνοντας την εξ αποστάσεως εκπαίδευση στον συνολικό σχεδιασμό των προγραμμάτων σπουδών του.

2.2 Σύγχρονη, ασύγχρονη και μικτή μάθηση

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο ΠΑΔΑ υλοποιείται μέσα από συνδυασμό **σύγχρονων, ασύγχρονων** και **μικτών (blended)** μορφών μάθησης, οι οποίες επιλέγονται και σχεδιάζονται με βάση τους μαθησιακούς στόχους, το γνωστικό αντικείμενο και τα χαρακτηριστικά των φοιτητών.

Η **σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση** βασίζεται στην αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο μεταξύ διδασκόντα και φοιτητών μέσω ψηφιακών εργαλείων τηλεδιάσκεψης. Υποστηρίζει:

- την άμεση επικοινωνία,
- την αλληλεπίδραση και την ανατροφοδότηση,
- τη δημιουργία αίσθησης συμμετοχής και κοινότητας μάθησης.

Η **ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση** δίνει τη δυνατότητα στους φοιτητές να μελετούν το εκπαιδευτικό υλικό και να συμμετέχουν σε δραστηριότητες στον δικό τους χρόνο και ρυθμό. Ενισχύει:

- την αυτοκατευθυνόμενη μάθηση,

- τον αναστοχασμό,
- τη δυνατότητα επανάληψης και εμβάθυνσης στο μαθησιακό περιεχόμενο.

Η **μικτή (blended) μάθηση** συνδυάζει δημιουργικά τα πλεονεκτήματα της σύγχρονης και της ασύγχρονης εκπαίδευσης, επιτρέποντας την ευέλικτη οργάνωση της μαθησιακής διαδικασίας. Στο ΠΑΔΑ, η μικτή μάθηση αξιοποιείται ως παιδαγωγική στρατηγική που:

- μεγιστοποιεί την εμπλοκή των φοιτητών,
- υποστηρίζει διαφορετικά μαθησιακά προφίλ,
- συμβάλλει στη βέλτιστη αξιοποίηση του διδακτικού χρόνου.

Η επιλογή της κατάλληλης μορφής ή συνδυασμού μορφών μάθησης αποτελεί κρίσιμη απόφαση μαθησιακού σχεδιασμού και συνδέεται άμεσα με την ποιότητα της εκπαιδευτικής εμπειρίας.

2.3 Ψηφιακός μετασχηματισμός και ακαδημαϊκή ποιότητα

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο ΠΑΔΑ αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του ψηφιακού μετασχηματισμού του Ιδρύματος και συνδέεται άμεσα με τη διασφάλιση και την αναβάθμιση της ακαδημαϊκής ποιότητας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός δεν περιορίζεται στην υιοθέτηση τεχνολογικών εργαλείων, αλλά περιλαμβάνει την **αναθεώρηση παιδαγωγικών πρακτικών**, τον επανασχεδιασμό μαθημάτων και την καλλιέργεια ψηφιακής κουλτούρας σε όλα τα επίπεδα της ακαδημαϊκής λειτουργίας.

Στο πλαίσιο αυτό, το ΠΑΔΑ επενδύει:

- στη δημιουργία και συντήρηση αξιόπιστων ψηφιακών υποδομών,
- στην υποστήριξη και επιμόρφωση του διδακτικού προσωπικού,
- στην ανάπτυξη μηχανισμών αξιολόγησης και ανατροφοδότησης της μαθησιακής εμπειρίας.

Η ποιότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης διασφαλίζεται μέσα από τον παιδαγωγικό σχεδιασμό, τη σαφήνεια των μαθησιακών στόχων, τη συνεχή αλληλεπίδραση και την έγκαιρη ανατροφοδότηση. Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ακαδημαϊκή ακεραιότητα, την προστασία των προσωπικών δεδομένων και τη διαφάνεια των διαδικασιών.

Με αυτόν τον τρόπο, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο ΠΑΔΑ λειτουργεί ως **μοχλός καινοτομίας και ποιοτικής αναβάθμισης**, συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός σύγχρονου, ανοικτού και ανθεκτικού ακαδημαϊκού περιβάλλοντος.

3. Παιδαγωγικές Αρχές της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

3.1 Φοιτητοκεντρική και ενεργητική μάθηση

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής στηρίζεται στη φιλοσοφία της **φοιτητοκεντρικής και ενεργητικής μάθησης**, σύμφωνα με την οποία ο φοιτητής τοποθετείται στο επίκεντρο της εκπαιδευτικής διαδικασίας ως ενεργός συμμετέχων και συνδιαμορφωτής της μάθησής του. Ο ρόλος του διδάσκοντα μετατοπίζεται από την αποκλειστική μετάδοση γνώσης στη διευκόλυνση, την καθοδήγηση και την υποστήριξη της μαθησιακής πορείας.

Σε ένα ψηφιακό περιβάλλον, η ενεργητική μάθηση επιτυγχάνεται μέσα από τη συμμετοχή των φοιτητών σε δραστηριότητες που απαιτούν:

- ανάλυση και σύνθεση πληροφοριών,
- εφαρμογή της θεωρίας σε πρακτικά ή αυθεντικά προβλήματα,
- συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων,
- αναστοχασμό επί της μαθησιακής εμπειρίας.

Η φοιτητοκεντρική προσέγγιση προϋποθέτει σαφή μαθησιακά αποτελέσματα, κατάλληλα σχεδιασμένες δραστηριότητες και ποικιλία παιδαγωγικών μεθόδων, ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα διαφορετικά μαθησιακά προφίλ, οι εμπειρίες και οι ανάγκες των φοιτητών.

3.2 Αυτοκατευθυνόμενη μάθηση και αναστοχασμός

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση ευνοεί την ανάπτυξη της **αυτοκατευθυνόμενης μάθησης**, καθώς οι φοιτητές καλούνται να διαχειριστούν τον χρόνο τους, να οργανώσουν τη μελέτη τους και να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην πρόοδο της μάθησής τους. Στο πλαίσιο αυτό, η σαφής δομή του μαθήματος, η διαθεσιμότητα του εκπαιδευτικού υλικού και η καθοδήγηση από τον διδάσκοντα αποτελούν κρίσιμους παράγοντες επιτυχίας.

Ο αναστοχασμός αποτελεί βασικό στοιχείο της μαθησιακής διαδικασίας και ενισχύεται μέσω:

- δραστηριοτήτων αυτοαξιολόγησης,
- γραπτών ή προφορικών αναστοχαστικών εργασιών,
- ανατροφοδότησης από τον διδάσκοντα και τους συμφοιτητές.

Ο ρόλος του διδάσκοντα είναι καθοριστικός στη δημιουργία συνθηκών που ενθαρρύνουν τον αναστοχασμό, παρέχοντας σαφείς οδηγίες, ερωτήματα προβληματισμού και ευκαιρίες ανατροφοδότησης που υποστηρίζουν τη βαθύτερη κατανόηση και τη μεταγνωστική ανάπτυξη των φοιτητών.

3.3 Συμπερίληψη, ισότιμη πρόσβαση και προσβασιμότητα

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στο ΠΑΔΑ σχεδιάζεται και υλοποιείται με γνώμονα τη **συμπερίληψη και την ισότιμη πρόσβαση** όλων των φοιτητών στη μαθησιακή διαδικασία. Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών προσφέρει σημαντικές δυνατότητες άρσης γεωγραφικών, χρονικών και λειτουργικών περιορισμών, υπό την προϋπόθεση ότι το μαθησιακό περιβάλλον είναι κατάλληλα σχεδιασμένο.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται:

- στη συμμόρφωση των ψηφιακών πλατφορμών με διεθνή πρότυπα προσβασιμότητας,
- στη δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού που είναι προσβάσιμο σε φοιτητές με αναπηρίες ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,
- στην παροχή εναλλακτικών μορφών περιεχομένου (π.χ. κείμενο, ήχος, εικόνα, υπότιτλοι).

Η συμπεριληπτική προσέγγιση απαιτεί ευαισθητοποίηση και συνεργασία όλων των εμπλεκομένων, καθώς και συνεχή επαγρύπνηση ώστε να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται πιθανά εμπόδια στη συμμετοχή και τη μάθηση.

3.4 Η σημασία της ψηφιακής παιδαγωγικής επάρκειας

Η αποτελεσματική εξ αποστάσεως εκπαίδευση προϋποθέτει όχι μόνο τη γνώση και τη χρήση ψηφιακών εργαλείων, αλλά κυρίως την **ψηφιακή παιδαγωγική επάρκεια** του διδακτικού προσωπικού. Η επάρκεια αυτή αφορά την ικανότητα του διδάσκοντα να επιλέγει, να συνδυάζει και να αξιοποιεί τεχνολογίες με παιδαγωγικά τεκμηριωμένο τρόπο, σε συνάρτηση με τους μαθησιακούς στόχους.

Η ψηφιακή παιδαγωγική επάρκεια περιλαμβάνει:

- τον σχεδιασμό μαθημάτων με σαφή δομή και μαθησιακή συνοχή,
- την επιλογή κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων για αλληλεπίδραση και συνεργασία,
- τη διαχείριση της ψηφιακής τάξης και της επικοινωνίας,
- την παροχή έγκαιρης και ουσιαστικής ανατροφοδότησης.

Το ΠΑΔΑ υποστηρίζει τη συνεχή ανάπτυξη της ψηφιακής παιδαγωγικής επάρκειας μέσω επιμορφωτικών δράσεων, υποστηρικτικών δομών και ανταλλαγής καλών πρακτικών, αναγνωρίζοντας ότι η ποιότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον παιδαγωγικό σχεδιασμό και την επαγγελματική ανάπτυξη των διδασκόντων.

4. Αλληλεπίδραση στο Ψηφιακό Μαθησιακό Περιβάλλον

Η αλληλεπίδραση αποτελεί κεντρικό στοιχείο της ποιοτικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και καθοριστικό παράγοντα για την ενεργή συμμετοχή, τη δέσμευση και τη μαθησιακή επιτυχία των φοιτητών. Σε ένα ψηφιακό μαθησιακό περιβάλλον, όπου απουσιάζει η φυσική συνύπαρξη, η αλληλεπίδραση δεν προκύπτει αυθόρμητα αλλά **σχεδιάζεται παιδαγωγικά** και υποστηρίζεται συστηματικά από τον διδάσκοντα.

Στο πλαίσιο της φοιτητοκεντρικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, διακρίνονται τρεις βασικές μορφές αλληλεπίδρασης, οι οποίες λειτουργούν συμπληρωματικά και συνθέτουν ένα ολοκληρωμένο μαθησιακό περιβάλλον:

- η αλληλεπίδραση φοιτητή – μαθησιακού περιεχομένου,
- η αλληλεπίδραση φοιτητή – διδάσκοντα,
- η αλληλεπίδραση φοιτητή – φοιτητή.

Η αποτελεσματική ενσωμάτωση και των τριών μορφών αλληλεπίδρασης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη ουσιαστικής μάθησης και τη δημιουργία ενεργών κοινοτήτων μάθησης στο ψηφιακό περιβάλλον.

4.1 Αλληλεπίδραση φοιτητή – μαθησιακού περιεχομένου

Η αλληλεπίδραση φοιτητή – μαθησιακού περιεχομένου αφορά την ενεργή εμπλοκή του φοιτητή με το εκπαιδευτικό υλικό του μαθήματος. Στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, το μαθησιακό περιεχόμενο δεν λειτουργεί απλώς ως φορέας πληροφορίας, αλλά ως **βασικό εργαλείο μάθησης**, το οποίο καθοδηγεί, ενεργοποιεί και υποστηρίζει τον φοιτητή.

Το περιεχόμενο μπορεί να περιλαμβάνει:

- κείμενα και σημειώσεις,
- παρουσιάσεις,
- βιντεοσκοπημένες διαλέξεις,
- πολυμεσικό υλικό,
- διαδραστικές δραστηριότητες,
- μελέτες περίπτωσης και αυθεντικά παραδείγματα.

Για να είναι ουσιαστική η αλληλεπίδραση με το περιεχόμενο, ο διδάσκων οφείλει να:

- ορίζει σαφείς μαθησιακούς στόχους για κάθε ενότητα,
- οργανώνει το υλικό με λογική συνοχή και προοδευτική δυσκολία,
- συνοδεύει το περιεχόμενο με καθοδηγητικές ερωτήσεις, δραστηριότητες ή φύλλα εργασίας,
- ενθαρρύνει τον αναστοχασμό και τη σύνδεση της θεωρίας με την πράξη.

Η ενεργή εμπλοκή με το περιεχόμενο ενισχύει την αυτονομία του φοιτητή και συμβάλλει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτοκατευθυνόμενης μάθησης.

4.2 Αλληλεπίδραση φοιτητή – διδάσκοντα

Η αλληλεπίδραση φοιτητή – διδάσκοντα αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη διατήρηση των κινήτρων, την αίσθηση υποστήριξης και τη μαθησιακή πρόοδο των φοιτητών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Ο διδάσκων λειτουργεί ως συντονιστής, καθοδηγητής και εμπυχωτής της μαθησιακής διαδικασίας, δημιουργώντας συνθήκες ανοιχτής και ουσιαστικής επικοινωνίας.

Η αλληλεπίδραση αυτή μπορεί να υλοποιείται μέσω:

- σύγχρονων συνεδριών (τηλεδιασκέψεις, συζητήσεις, ερωτήσεις-απαντήσεις),
- ασύγχρονης επικοινωνίας (φόρουμ, ανακοινώσεις, γραπτή ανατροφοδότηση),
- εξατομικευμένης υποστήριξης (ηλεκτρονική αλληλογραφία, ψηφιακές ώρες γραφείου).

Η ποιότητα της αλληλεπίδρασης φοιτητή – διδάσκοντα ενισχύεται όταν:

- υπάρχουν σαφείς κανόνες και προσδοκίες επικοινωνίας,
- παρέχεται έγκαιρη, σαφής και εποικοδομητική ανατροφοδότηση,
- ο διδάσκων είναι παρών και διαθέσιμος στο ψηφιακό περιβάλλον,
- ενθαρρύνονται οι ερωτήσεις και ο διάλογος.

Η σταθερή και ουσιαστική επικοινωνία συμβάλλει στη μείωση του αισθήματος απομόνωσης και ενισχύει τη δέσμευση των φοιτητών στη μαθησιακή διαδικασία.

4.3 Αλληλεπίδραση φοιτητή – φοιτητή

Η αλληλεπίδραση μεταξύ φοιτητών αποτελεί βασικό στοιχείο της συνεργατικής μάθησης και της ανάπτυξης κοινωνικών και γνωστικών δεξιοτήτων στο ψηφιακό περιβάλλον. Μέσω της επικοινωνίας και της συνεργασίας, οι φοιτητές ανταλλάσσουν απόψεις, συνδιαμορφώνουν γνώση και υποστηρίζουν ο ένας τον άλλον στη μαθησιακή τους πορεία.

Η αλληλεπίδραση φοιτητή – φοιτητή μπορεί να περιλαμβάνει:

- ομαδικές εργασίες και projects,
- συζητήσεις σε φόρουμ,
- συνεργασία σε μικρές ομάδες,
- δραστηριότητες αξιολόγησης από ομότιμους.

Για να είναι αποτελεσματική, απαιτείται:

- σαφής καθορισμός στόχων και ρόλων,

- ξεκάθαρες οδηγίες και κριτήρια αξιολόγησης,
- υποστήριξη και παρακολούθηση από τον διδάσκοντα,
- καλλιέργεια κλίματος σεβασμού και συνεργασίας.

Η συνεργατική μάθηση ενισχύει την αίσθηση του «ανήκειν» σε μια κοινότητα μάθησης και συμβάλλει στη μείωση της απομόνωσης που μπορεί να βιώνουν οι φοιτητές στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

4.4 Κοινότητες μάθησης και συνεργατικές πρακτικές

Η συστηματική καλλιέργεια κοινοτήτων μάθησης αποτελεί στρατηγική επιλογή για την ενίσχυση της ποιότητας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ΠΑΔΑ. Οι κοινότητες μάθησης βασίζονται στη συνεχή αλληλεπίδραση, την ανταλλαγή εμπειριών και τη συλλογική οικοδόμηση γνώσης.

Στο ψηφιακό περιβάλλον, οι κοινότητες μάθησης υποστηρίζονται μέσω:

- οργανωμένων χώρων συζήτησης,
- συνεργατικών εργαλείων,
- δραστηριοτήτων που προάγουν τη συμμετοχή και τη συνδημιουργία.

Ο ρόλος του διδάσκοντα είναι καθοριστικός στη διαμόρφωση και διατήρηση των κοινοτήτων μάθησης, μέσα από τον παιδαγωγικό σχεδιασμό, τη διακριτική καθοδήγηση και την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής όλων των φοιτητών.

Οι κοινότητες μάθησης συμβάλλουν ουσιαστικά στη δημιουργία ενός υποστηρικτικού, συνεργατικού και δυναμικού ψηφιακού μαθησιακού περιβάλλοντος, το οποίο ευνοεί τη βαθύτερη κατανόηση και τη βιώσιμη μάθηση.

5. Μαθησιακός Σχεδιασμός Εξ Αποστάσεως Μαθημάτων

Ο μαθησιακός σχεδιασμός αποτελεί τον θεμέλιο λίθο της ποιοτικής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα **Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών**. Σε ένα ψηφιακό περιβάλλον, όπου η φυσική παρουσία απουσιάζει, η επιτυχία ενός μεταπτυχιακού μαθήματος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τον συστηματικό, σαφή και παιδαγωγικά τεκμηριωμένο σχεδιασμό της μαθησιακής εμπειρίας.

Στο πλαίσιο της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, ο μαθησιακός σχεδιασμός δεν αφορά μόνο τη μετάδοση εξειδικευμένης γνώσης, αλλά και την ανάπτυξη σύνθετων γνωστικών, ερευνητικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων, την καλλιέργεια κριτικής σκέψης και την ενίσχυση της αυτονομίας των ενήλικων φοιτητών. Ο σχεδιασμός καλύπτει το σύνολο των μαθησιακών δραστηριοτήτων, της αλληλεπίδρασης, της αξιολόγησης και της υποστήριξης των φοιτητών καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος.

5.1 Μαθησιακοί στόχοι και αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Η αφετηρία κάθε εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού μαθήματος είναι ο σαφής καθορισμός των μαθησιακών στόχων και των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Τα μαθησιακά αποτελέσματα περιγράφουν τι αναμένεται να γνωρίζουν, να κατανοούν και να μπορούν να εφαρμόζουν οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος ή μιας θεματικής ενότητας, σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών.

Στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ, τα μαθησιακά αποτελέσματα συνδέονται συχνά με:

- την εμβάθυνση και κριτική κατανόηση του γνωστικού αντικειμένου,
- την ικανότητα ανάλυσης, σύνθεσης και αξιολόγησης σύνθετων πληροφοριών,
- την εφαρμογή γνώσεων σε ερευνητικά ή επαγγελματικά πλαίσια,
- την ανάπτυξη δεξιοτήτων επιστημονικής τεκμηρίωσης και αυτοτελούς μάθησης.

Η σαφήνεια των μαθησιακών αποτελεσμάτων είναι ιδιαίτερα κρίσιμη στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, καθώς:

- καθοδηγεί τον σχεδιασμό του εκπαιδευτικού υλικού και των δραστηριοτήτων,
- βοηθά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές να κατανοήσουν τις απαιτήσεις και το επίπεδο του μαθήματος,
- διευκολύνει την ευθυγράμμιση της αξιολόγησης με τη διδασκαλία.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα πρέπει να είναι σαφώς διατυπωμένα, ρεαλιστικά και μετρήσιμα, λαμβάνοντας υπόψη το επίπεδο σπουδών (Επίπεδο 7), το γνωστικό αντικείμενο και τον συνολικό φόρτο εργασίας των φοιτητών.

5.2 Δομή μαθημάτων και οργάνωση ενοτήτων

Η δομή του εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού μαθήματος οφείλει να είναι ξεκάθαρη, προβλέψιμη και εύκολα κατανοητή από τους φοιτητές. Η σαφής οργάνωση μειώνει τη γνωστική επιβάρυνση και επιτρέπει στους φοιτητές να επικεντρωθούν στην ουσιαστική μάθηση, αντί στην πλοήγηση στο ψηφιακό περιβάλλον.

Στα ΠΜΣ συνιστάται η οργάνωση του μαθήματος:

- σε εβδομαδιαίες ή θεματικές ενότητες με σαφή ακαδημαϊκή λογική,
- με σταθερή και επαναλαμβανόμενη δομή σε κάθε ενότητα,
- με ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και προαιρετικών δραστηριοτήτων.

Κάθε ενότητα είναι σκόπιμο να περιλαμβάνει:

- σύντομη εισαγωγή και περιγραφή του περιεχομένου,
- μαθησιακά αποτελέσματα,
- εκπαιδευτικό υλικό (θεωρητικό, εφαρμοσμένο ή ερευνητικό),
- δραστηριότητες μάθησης και αναστοχασμού,
- οδηγίες και χρονοδιάγραμμα εργασιών.

Η συνέπεια στη δομή ενισχύει την αυτονομία των μεταπτυχιακών φοιτητών και διευκολύνει τον προγραμματισμό της μελέτης τους, ιδιαίτερα όταν συνδυάζουν σπουδές με επαγγελματικές υποχρεώσεις.

5.3 Ισορροπία σύγχρονων και ασύγχρονων δραστηριοτήτων

Η ποιοτική εξ αποστάσεως μεταπτυχιακή εκπαίδευση βασίζεται στη σωστή ισορροπία μεταξύ σύγχρονων και ασύγχρονων δραστηριοτήτων, οι οποίες εξυπηρετούν διαφορετικούς αλλά συμπληρωματικούς παιδαγωγικούς σκοπούς.

Οι σύγχρονες δραστηριότητες ευνοούν:

- την επιστημονική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων,
- την ανάλυση σύνθετων εννοιών,
- την επίλυση αποριών και την ακαδημαϊκή καθοδήγηση,
- την ενίσχυση της αίσθησης κοινότητας μάθησης.

Οι ασύγχρονες δραστηριότητες υποστηρίζουν:

- την ευελιξία στον χρόνο μελέτης,
- την αυτοκατευθυνόμενη και σε βάθος μάθηση,

- τον αναστοχασμό και την επεξεργασία σύνθετου περιεχομένου,
- την ανάπτυξη γραπτού λόγου και τεκμηρίωσης.

Στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ, ο σχεδιασμός επιδιώκει τη λειτουργική συμπληρωματικότητα των δύο μορφών, αποφεύγοντας τόσο την υπερφόρτωση σύγχρονων συνεδριών όσο και την αποσπασματική ασύγχρονη μελέτη.

5.4 Φόρτος εργασίας, ECTS και διαχείριση χρόνου

Ο σχεδιασμός του εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού μαθήματος οφείλει να λαμβάνει υπόψη τον συνολικό φόρτο εργασίας των φοιτητών, σε άμεση συνάρτηση με τις πιστωτικές μονάδες (ECTS) του μαθήματος. Ο φόρτος εργασίας περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

- τη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού,
- τη συμμετοχή σε σύγχρονες συνεδρίες,
- την εκπόνηση εργασιών και projects,
- την προετοιμασία για αξιολόγηση και αναστοχασμό.

Η σαφής αποτύπωση του αναμενόμενου χρόνου ενασχόλησης ανά ενότητα αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο στα ΠΜΣ, καθώς οι μεταπτυχιακοί φοιτητές συχνά συνδυάζουν σπουδές, εργασία και άλλες υποχρεώσεις.

Ο διδάσκων καλείται να σχεδιάζει ρεαλιστικές και παιδαγωγικά τεκμηριωμένες δραστηριότητες, ευθυγραμμισμένες με τις προβλεπόμενες ώρες μελέτης, ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα της μάθησης χωρίς υπερφόρτωση.

5.5 Ευθυγράμμιση διδασκαλίας, δραστηριοτήτων και αξιολόγησης

Κεντρική αρχή του αποτελεσματικού μαθησιακού σχεδιασμού στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ είναι η ευθυγράμμιση μεταξύ μαθησιακών αποτελεσμάτων, διδακτικών δραστηριοτήτων και μεθόδων αξιολόγησης. Κάθε δραστηριότητα και κάθε μορφή αξιολόγησης πρέπει να υπηρετεί άμεσα τα μαθησιακά αποτελέσματα του μεταπτυχιακού μαθήματος.

Η ευθυγράμμιση αυτή:

- ενισχύει τη διαφάνεια και την ακαδημαϊκή δικαιοσύνη,
- βοηθά τους φοιτητές να κατανοήσουν τη λογική και τις απαιτήσεις του μαθήματος,
- υποστηρίζει την ουσιαστική μάθηση και την ανάπτυξη σύνθετων δεξιοτήτων.

Στην εξ αποστάσεως μεταπτυχιακή εκπαίδευση, η σαφής ευθυγράμμιση αποτελεί κρίσιμο παράγοντα ποιότητας, καθώς οι φοιτητές βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη δομή, τις οδηγίες και τα κριτήρια του μαθήματος για να καθοδηγήσουν τη μαθησιακή τους πορεία. Ένας καλά ευθυγραμμισμένος μαθησιακός σχεδιασμός συμβάλλει καθοριστικά στη

συνοχή, την αξιοπιστία και την ακαδημαϊκή ποιότητα των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

ΜΕΡΟΣ Γ: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΠΟΔΕΚΤΗ

6. Καλές Πρακτικές για Διδάσκοντες

Οι διδάσκοντες στα **εξ αποστάσεως Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών** διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ποιότητα, τη συνοχή και την ακαδημαϊκή αξιοπιστία της εκπαιδευτικής εμπειρίας. Πέρα από την επιστημονική επάρκεια στο γνωστικό τους αντικείμενο, καλούνται να αναλάβουν ενεργό ρόλο στον παιδαγωγικό σχεδιασμό, την ακαδημαϊκή καθοδήγηση και την υποστήριξη ενήλικων μεταπτυχιακών φοιτητών σε ένα ψηφιακό μαθησιακό περιβάλλον.

Στο πλαίσιο των εξ αποστάσεως ΠΜΣ, ο ρόλος του διδάσκοντα περιλαμβάνει:

- τον σχεδιασμό μαθημάτων υψηλού ακαδημαϊκού επιπέδου,
- τη διευκόλυνση της επιστημονικής συζήτησης και της κριτικής σκέψης,
- την καθοδήγηση στη συγγραφή εργασιών και ερευνητικών δραστηριοτήτων,
- τη διασφάλιση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και της ποιότητας της αξιολόγησης.

Η παρούσα ενότητα συγκεντρώνει βασικές καλές πρακτικές που υποστηρίζουν τον σύνθετο αυτό ρόλο του μεταπτυχιακού διδάσκοντα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

6.1 Οργάνωση και διαχείριση μαθήματος σε Open eClass / Moodle

Η ασύγχρονη εκπαιδευτική πλατφόρμα (Open eClass ή Moodle) αποτελεί τον βασικό ψηφιακό χώρο οργάνωσης και επικοινωνίας του εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού μαθήματος. Η παιδαγωγικά τεκμηριωμένη οργάνωσή της είναι κρίσιμη για τη σαφήνεια, τη συνοχή και την αυτονομία των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Καλές πρακτικές οργάνωσης περιλαμβάνουν:

- δομή του μαθήματος σε εβδομαδιαίες ή θεματικές ενότητες με ακαδημαϊκή λογική,
- σαφή τίτλο και περιγραφή για κάθε ενότητα,
- ανάρτηση μαθησιακών αποτελεσμάτων επιπέδου ΠΜΣ,
- σαφή διάκριση μεταξύ υποχρεωτικού και υποστηρικτικού υλικού,
- συνεπή χρήση ονοματολογίας, μορφοποίησης και οδηγιών.

Η πλατφόρμα δεν λειτουργεί ως απλό αποθετήριο αρχείων, αλλά ως ολοκληρωμένο μαθησιακό περιβάλλον που υποστηρίζει την αλληλεπίδραση, την επιστημονική συζήτηση, την ανατροφοδότηση και τη σταδιακή ανάπτυξη της γνώσης.

6.2 Σχεδιασμός και υλοποίηση σύγχρονης διδασκαλίας (MS Teams)

Η σύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία στα ΠΜΣ αποτελεί βασικό χώρο επιστημονικής αλληλεπίδρασης και ακαδημαϊκής καθοδήγησης. Η αποτελεσματικότητά της εξαρτάται από τον παιδαγωγικό σχεδιασμό και όχι από τη διάρκεια ή την ποσότητα της ζωντανής διδασκαλίας.

Ενδεικτικές καλές πρακτικές περιλαμβάνουν:

- σαφή προγραμματισμό και έγκαιρη ενημέρωση των φοιτητών,
- εστίαση σε ανάλυση εννοιών, συζήτηση και σύνδεση θεωρίας-πράξης,
- αξιοποίηση εργαλείων αλληλεπίδρασης (chat, ψηφιακός πίνακας, breakout rooms),
- ενθάρρυνση επιστημονικού διαλόγου και ανταλλαγής τεκμηριωμένων απόψεων,
- καταγραφή συνεδριών, όπου αυτό είναι παιδαγωγικά και θεσμικά επιτρεπτό.

Η σύγχρονη διδασκαλία στα ΠΜΣ λειτουργεί συμπληρωματικά προς το ασύγχρονο περιβάλλον και δεν υποκαθιστά τη μελέτη, τον αναστοχασμό και την ατομική εργασία των φοιτητών.

6.3 Ενεργοποίηση και εμπλοκή φοιτητών

Η ενεργή και ουσιαστική εμπλοκή των μεταπτυχιακών φοιτητών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ. Ο διδάσκων καλείται να σχεδιάζει δραστηριότητες που προάγουν την κριτική σκέψη, τη σύνθεση γνώσης και τη συνεργασία.

Ενδεικτικές πρακτικές ενεργοποίησης περιλαμβάνουν:

- ερωτήματα ανώτερης γνωστικής στάθμης και προβληματισμού,
- μελέτες περίπτωσης και αυθεντικά προβλήματα,
- ατομικές ή ομαδικές εργασίες με σαφή ακαδημαϊκά κριτήρια,
- δομημένες συζητήσεις σε φόρουμ με επιστημονικό προσανατολισμό,
- συνεργατικές δραστηριότητες κατά τις σύγχρονες συνεδρίες.

Η εμπλοκή των φοιτητών δεν είναι αυτονόητη στο ψηφιακό περιβάλλον, αλλά αποτέλεσμα συστηματικού μαθησιακού σχεδιασμού και σταθερής ακαδημαϊκής παρουσίας του διδάσκοντα.

6.4 Ανατροφοδότηση και υποστήριξη της μαθησιακής πορείας

Η ανατροφοδότηση αποτελεί κεντρικό στοιχείο της μεταπτυχιακής μάθησης, καθώς υποστηρίζει την ακαδημαϊκή ανάπτυξη, τη βελτίωση των εργασιών και την καλλιέργεια

αναστοχαστικής σκέψης. Στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η ανατροφοδότηση αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία λόγω της απουσίας φυσικής επαφής.

Καλές πρακτικές ανατροφοδότησης περιλαμβάνουν:

- σαφή και τεκμηριωμένα κριτήρια αξιολόγησης (ρουμπρίκες),
- ουσιαστικά σχόλια που εστιάζουν στο περιεχόμενο και τη μεθοδολογία,
- συνδυασμό γραπτής και προφορικής ανατροφοδότησης,
- παροχή καθοδήγησης για βελτίωση και περαιτέρω εμπάθυνση.

Η ανατροφοδότηση στα ΠΜΣ δεν περιορίζεται στη βαθμολογία, αλλά λειτουργεί ως ακαδημαϊκή καθοδήγηση που ενισχύει τη μαθησιακή αυτονομία των φοιτητών.

6.5 Αξιολόγηση μάθησης σε ψηφιακό περιβάλλον

Η αξιολόγηση στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ οφείλει να είναι παιδαγωγικά τεκμηριωμένη, διαφανής και ευθυγραμμισμένη με τα μαθησιακά αποτελέσματα του μεταπτυχιακού μαθήματος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε μορφές αξιολόγησης που αποτυπώνουν σύνθετες γνωστικές και ερευνητικές δεξιότητες.

Ενδεικτικές πρακτικές περιλαμβάνουν:

- γραπτές ή εφαρμοσμένες εργασίες με έμφαση στην ανάλυση και τη σύνθεση,
- ερευνητικές ή βιβλιογραφικές μελέτες,
- παρουσιάσεις και προφορικές εξετάσεις,
- σταδιακή παράδοση εργασιών με ενδιάμεση ανατροφοδότηση,
- συνδυασμό ατομικής και ομαδικής αξιολόγησης.

Η ποικιλία και ο κατάλληλος σχεδιασμός των μεθόδων αξιολόγησης ενισχύουν την εγκυρότητα της διαδικασίας και μειώνουν τον κίνδυνο ακαδημαϊκής ανεντιμότητας.

6.6 Υπεύθυνη και παιδαγωγική αξιοποίηση Τεχνητής Νοημοσύνης

Η Τεχνητή Νοημοσύνη (TN) αποτελεί αναδυόμενο εργαλείο που μπορεί να υποστηρίξει τη μεταπτυχιακή διδασκαλία και μάθηση, ιδίως σε δραστηριότητες αναζήτησης, ανάλυσης και αναστοχασμού. Η αξιοποίησή της στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ οφείλει να γίνεται με παιδαγωγική στόχευση, διαφάνεια και σεβασμό στις αρχές της ακαδημαϊκής ακεραιότητας.

Οι διδάσκοντες καλούνται να:

- καθορίζουν σαφώς τα επιτρεπτά όρια χρήσης εργαλείων TN,
- ενθαρρύνουν την κριτική αξιολόγηση των παραγόμενων αποτελεσμάτων,
- αξιοποιούν την TN ως υποστηρικτικό εργαλείο και όχι ως υποκατάστατο της ακαδημαϊκής σκέψης,

- Ζητούν διαφάνεια στη χρήση ΤΝ από τους φοιτητές, όπου αυτό απαιτείται.

Η υπεύθυνη ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης μπορεί να ενισχύσει τη μαθησιακή εμπειρία, υπό την προϋπόθεση ότι εντάσσεται σε σαφές παιδαγωγικό και δεοντολογικό πλαίσιο.

7. Καλές Πρακτικές για Φοιτητές

Η επιτυχία των **εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών** δεν εξαρτάται μόνο από τον παιδαγωγικό σχεδιασμό και τη διδασκαλία, αλλά και από την ενεργή, υπεύθυνη και συστηματική συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών. Στο ψηφιακό μαθησιακό περιβάλλον, οι φοιτητές καλούνται να αναλάβουν αυξημένο βαθμό αυτονομίας και ευθύνης για τη μαθησιακή τους πορεία, ανταποκρινόμενοι στις ακαδημαϊκές απαιτήσεις του μεταπτυχιακού επιπέδου σπουδών.

Η παρούσα ενότητα παρουσιάζει βασικές καλές πρακτικές που υποστηρίζουν τη συνειδητή και αποτελεσματική συμμετοχή των μεταπτυχιακών φοιτητών στην εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία, με στόχο την ακαδημαϊκή επιτυχία, την προσωπική ανάπτυξη και την ποιοτική μαθησιακή εμπειρία.

7.1 Ενεργή συμμετοχή στην εξ αποστάσεως μαθησιακή διαδικασία

Η ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή αποτελεί βασικό παράγοντα επιτυχίας στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενθαρρύνονται να αντιμετωπίζουν τη μαθησιακή διαδικασία ως ενεργοί συνδιαμορφωτές της γνώσης και όχι ως παθητικοί αποδέκτες πληροφοριών.

Ενδεικτικές καλές πρακτικές ενεργής συμμετοχής περιλαμβάνουν:

- συστηματική παρακολούθηση των σύγχρονων συνεδριών και ενεργή συμμετοχή στις επιστημονικές συζητήσεις,
- έγκαιρη και ουσιαστική μελέτη του ασύγχρονου εκπαιδευτικού υλικού,
- συμβολή σε συζητήσεις φόρουμ με τεκμηριωμένες απόψεις και αναφορές,
- ενεργή συμμετοχή σε ομαδικές δραστηριότητες και συνεργατικά έργα.

Η ενεργή συμμετοχή ενισχύει τη βαθύτερη κατανόηση του γνωστικού αντικειμένου, την κριτική σκέψη και την αίσθηση συμμετοχής σε μια ακαδημαϊκή κοινότητα μάθησης.

7.2 Οργάνωση μελέτης και διαχείριση χρόνου

Η εξ αποστάσεως μεταπτυχιακή εκπαίδευση απαιτεί υψηλό επίπεδο αυτοοργάνωσης και διαχείρισης χρόνου, καθώς η ευελιξία που προσφέρει συνοδεύεται από αυξημένες ακαδημαϊκές απαιτήσεις και προσωπική ευθύνη.

Καλές πρακτικές περιλαμβάνουν:

- συστηματικό εβδομαδιαίο προγραμματισμό μελέτης και εργασιών,
- ρεαλιστική κατανομή του χρόνου με βάση τον προβλεπόμενο φόρτο εργασίας (ECTS),
- έγκαιρη εκπόνηση και υποβολή εργασιών,

- τακτική ανασκόπηση της προόδου και προσαρμογή του προγραμματισμού.

Η αποτελεσματική διαχείριση χρόνου συμβάλλει στη μείωση του άγχους, στη διατήρηση της συνέπειας και στη βιώσιμη ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών, ιδίως για φοιτητές που συνδυάζουν σπουδές με επαγγελματικές υποχρεώσεις.

7.3 Συνεργασία, επικοινωνία και ψηφιακή δεοντολογία

Η συνεργασία και η επικοινωνία αποτελούν βασικά στοιχεία της μεταπτυχιακής μάθησης, ιδιαίτερα στο εξ αποστάσεως περιβάλλον. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν με σεβασμό, υπευθυνότητα και επαγγελματισμό στις ψηφιακές κοινότητες μάθησης.

Βασικές αρχές ψηφιακής δεοντολογίας περιλαμβάνουν:

- σεβασμό στις απόψεις, τον χρόνο και την ακαδημαϊκή προσπάθεια των άλλων,
- σαφή, τεκμηριωμένη και ευγενική επικοινωνία στον γραπτό και προφορικό λόγο,
- τήρηση των κανόνων επικοινωνίας και συνεργασίας που θέτει το μάθημα,
- υπεύθυνη χρήση των ψηφιακών εργαλείων και των χώρων συζήτησης.

Η ποιοτική επικοινωνία και συνεργασία ενισχύουν τη συλλογική μάθηση, την ακαδημαϊκή ωριμότητα και τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού ψηφιακού μαθησιακού περιβάλλοντος.

7.4 Ακαδημαϊκή ακεραιότητα και υπεύθυνη χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης

Η ακαδημαϊκή ακεραιότητα αποτελεί θεμελιώδη αξία της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και προϋπόθεση για την αξιοπιστία και το κύρος των τίτλων σπουδών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να υποβάλλουν πρωτότυπες εργασίες, να αναφέρουν ορθά τις πηγές τους και να τηρούν τις αρχές της επιστημονικής δεοντολογίας.

Σε σχέση με τη χρήση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενθαρρύνονται να:

- αξιοποιούν την ΤΝ ως εργαλείο υποστήριξης της μάθησης, της ανάλυσης και του αναστοχασμού,
- αποφεύγουν τη χρήση της ως υποκατάστατο της προσωπικής ακαδημαϊκής προσπάθειας,
- δηλώνουν με διαφάνεια τη χρήση εργαλείων ΤΝ, όπου αυτό προβλέπεται,
- αξιολογούν κριτικά την εγκυρότητα και την επιστημονική ποιότητα των παραγόμενων αποτελεσμάτων.

Η υπεύθυνη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης, σε συνδυασμό με τη σαφή καθοδήγηση των διδασκόντων, συμβάλλει στην ενίσχυση της μάθησης χωρίς να υπονομεύει τις αρχές της ακαδημαϊκής ακεραιότητας.

8. Καλές Πρακτικές για Διοίκηση και Υποστηρικτικές Υπηρεσίες

Η ποιοτική, αξιόπιστη και βιώσιμη υλοποίηση των **εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών** προϋποθέτει τη συντονισμένη και συστηματική συμβολή της διοίκησης και των υποστηρικτικών υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Πέρα από τον ρόλο των διδασκόντων και των φοιτητών, η επιτυχία των εξ αποστάσεως ΠΜΣ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την επάρκεια των ψηφιακών υποδομών, τη σαφή οργάνωση ρόλων και ευθυνών και τη λειτουργία αποτελεσματικών μηχανισμών υποστήριξης και διασφάλισης ποιότητας.

Η παρούσα ενότητα αποτυπώνει βασικές καλές πρακτικές που ενισχύουν τον θεσμικό ρόλο της διοίκησης και των υποστηρικτικών δομών στη λειτουργία και τη συνεχή βελτίωση των εξ αποστάσεως μεταπτυχιακών προγραμμάτων.

8.1 Ρόλοι και ευθύνες διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών

Η σαφής κατανομή ρόλων και ευθυνών μεταξύ των διοικητικών, ακαδημαϊκών και τεχνικών μονάδων αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εύρυθμη λειτουργία των εξ αποστάσεως ΠΜΣ. Η πολυπλοκότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης καθιστά αναγκαίο τον σαφή προσδιορισμό αρμοδιοτήτων και τη θεσμική συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων.

Καλές πρακτικές περιλαμβάνουν:

- σαφή καθορισμό αρμοδιοτήτων για τη διαχείριση των ψηφιακών πλατφορμών και υποδομών,
- ορισμό υπευθύνων υποστήριξης σε επίπεδο Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- συνεργασία μεταξύ ακαδημαϊκής διοίκησης ΠΜΣ, διοικητικών υπηρεσιών και τεχνικών μονάδων,
- τεκμηριωμένες διαδικασίες για τη διαχείριση αιτημάτων, τεχνικών προβλημάτων και εκπαιδευτικών ζητημάτων.

Η σαφήνεια ρόλων ενισχύει τη λογοδοσία, μειώνει τις ασάφειες και συμβάλλει στη συνολική αξιοπιστία των εξ αποστάσεως ΠΜΣ.

Για κάθε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών που υλοποιείται με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, ορίζεται, με απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου του Π.Μ.Σ., **Υπεύθυνος Διαχείρισης του ολοκληρωμένου συστήματος τηλεκπαίδευσης**. Ο Υπεύθυνος Διαχείρισης διαθέτει την απαραίτητη τεχνογνωσία και υποστηρίζει τους διδάσκοντες και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές κατά τη χρήση των ψηφιακών συστημάτων τηλεκπαίδευσης.

Τα στοιχεία επικοινωνίας του Υπεύθυνου Διαχείρισης γνωστοποιούνται στους χρήστες του συστήματος. Σε περιπτώσεις Π.Μ.Σ. με αυξημένο αριθμό χρηστών, δύναται να ορίζονται περισσότερα του ενός πρόσωπα για την κάλυψη των αναγκών υποστήριξης.

Η **Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής** υποστηρίζει θεσμικά τη λειτουργία των συστημάτων τηλεκπαίδευσης και τους Υπευθύνους Διαχείρισης των εξ αποστάσεως Π.Μ.Σ., στο πλαίσιο του ρόλου της για την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνίας στο Ίδρυμα.

8.2 Υποστήριξη διδασκόντων και φοιτητών

Η συνεχής, έγκαιρη και ουσιαστική υποστήριξη διδασκόντων και μεταπτυχιακών φοιτητών αποτελεί κρίσιμο παράγοντα ποιότητας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Η υποστήριξη αυτή καλύπτει τόσο τεχνικές όσο και παιδαγωγικές ανάγκες και συμβάλλει στη μείωση των εμποδίων που μπορεί να προκύψουν στο ψηφιακό περιβάλλον.

Ενδεικτικές καλές πρακτικές υποστήριξης περιλαμβάνουν:

- λειτουργία οργανωμένου helpdesk για τεχνικά ζητήματα,
- διάθεση σαφών οδηγιών και εγχειριδίων χρήσης ψηφιακών πλατφορμών,
- παροχή επιμορφωτικών δράσεων και παιδαγωγικής υποστήριξης προς τους διδάσκοντες,
- σαφείς και προσβάσιμους διαύλους επικοινωνίας για μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Η ποιότητα της υποστήριξης επηρεάζει άμεσα τη μαθησιακή εμπειρία και την αίσθηση ασφάλειας και εμπιστοσύνης των χρηστών στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ.

8.3 Διασφάλιση ποιότητας και βελτίωση εμπειρίας μάθησης

Η διασφάλιση της ποιότητας στα εξ αποστάσεως Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών αποτελεί συνεχή και συστηματική διαδικασία, η οποία ενσωματώνεται στον συνολικό κύκλο ζωής των προγραμμάτων. Η διοίκηση και οι υποστηρικτικές υπηρεσίες διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία και λειτουργία μηχανισμών παρακολούθησης, αξιολόγησης και βελτίωσης.

Καλές πρακτικές περιλαμβάνουν:

- συστηματική συλλογή ανατροφοδότησης από φοιτητές και διδάσκοντες,
- αξιοποίηση ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων συμμετοχής και επίδοσης,
- υποστήριξη διαδικασιών εσωτερικής αξιολόγησης των ΠΜΣ,
- σύνδεση των αποτελεσμάτων αξιολόγησης με βελτιωτικές παρεμβάσεις στον μαθησιακό σχεδιασμό.

Η διασφάλιση ποιότητας στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ δεν λειτουργεί αποσπασματικά, αλλά εντάσσεται σε θεσμικό πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης και λογοδοσίας.

8.4 Καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας και καινοτομίας

Η βιωσιμότητα και η ποιοτική αναβάθμιση των εξ αποστάσεως ΠΜΣ προϋποθέτουν την καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας, ανταλλαγής εμπειριών και παιδαγωγικής καινοτομίας. Η διοίκηση και οι υποστηρικτικές δομές καλούνται να δημιουργούν συνθήκες που ενθαρρύνουν τον αναστοχασμό, τον πειραματισμό και τη διάχυση καλών πρακτικών.

Ενδεικτικές πρακτικές περιλαμβάνουν:

- ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ διδασκόντων των ΠΜΣ,
- υποστήριξη παιδαγωγικών και τεχνολογικών καινοτομιών,
- διάχυση καλών πρακτικών μέσω θεσμικών δομών (π.χ. Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης),
- αναγνώριση και αξιοποίηση της εμπειρίας που προκύπτει από την εφαρμογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η καλλιέργεια κουλτούρας συνεργασίας και καινοτομίας συμβάλλει στη συνεχή αναβάθμιση της ποιότητας των εξ αποστάσεως ΠΜΣ και ενισχύει τον στρατηγικό ρόλο του ΠΑΔΑ στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης.

9. Αξιολόγηση Φοιτητών στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών αποτελεί αναπόσπαστο και κρίσιμο στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας στα **εξ αποστάσεως Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών**. Συνδέεται άμεσα με την ποιότητα, τη διαφάνεια και την αξιοπιστία των σπουδών, καθώς και με την εγκυρότητα των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απονέμονται σε επίπεδο μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.

Στο ψηφιακό περιβάλλον, η αξιολόγηση δεν περιορίζεται στην αποτίμηση της τελικής επίδοσης, αλλά λειτουργεί και ως βασικό εργαλείο υποστήριξης της μάθησης, ανατροφοδότησης και ακαδημαϊκής ανάπτυξης των φοιτητών. Η αξιολόγηση στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ του ΠΑΔΑ σχεδιάζεται και υλοποιείται με τρόπο που διασφαλίζει την ακαδημαϊκή ακεραιότητα, την ισοτιμία, τη διαφάνεια και την ευθυγράμμιση με τα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος.

9.1 Μέθοδοι αξιολόγησης

Στην εξ αποστάσεως μεταπτυχιακή εκπαίδευση αξιοποιούνται ποικίλες μέθοδοι αξιολόγησης, οι οποίες επιλέγονται με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα, το γνωστικό αντικείμενο και τον χαρακτήρα του μαθήματος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε μεθόδους που αποτυπώνουν σύνθετες γνωστικές, ερευνητικές και επαγγελματικές δεξιότητες.

Ενδεικτικές μέθοδοι αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- ατομικές ή ομαδικές γραπτές εργασίες με έμφαση στην ανάλυση και τη σύνθεση,
- ερευνητικές ή βιβλιογραφικές μελέτες,
- εφαρμοσμένα projects και μελέτες περίπτωσης,
- παρουσιάσεις και προφορικές αξιολογήσεις μέσω τηλεδιάσκεψης,
- συνδυασμό διαμορφωτικών δραστηριοτήτων και τελικής αξιολόγησης.

Η επιλογή των μεθόδων αξιολόγησης ανακοινώνεται έγκαιρα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τεκμηριώνεται σε σχέση με τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την ακαδημαϊκή συνέπεια.

9.2 Διαμορφωτική και τελική αξιολόγηση

Στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ, η αξιολόγηση οργανώνεται ως μια **συνεχής και εξελικτική διαδικασία**, η οποία συνδυάζει τη διαμορφωτική και την τελική αξιολόγηση με τρόπο παιδαγωγικά τεκμηριωμένο.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση:

- πραγματοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος,
- υποστηρίζει τη μαθησιακή πορεία και τον αναστοχασμό,
- επιτρέπει την έγκαιρη αναγνώριση δυσκολιών και αναγκών υποστήριξης.

Ενδεικτικές πρακτικές διαμορφωτικής αξιολόγησης περιλαμβάνουν:

- ενδιάμεσες παραδόσεις εργασιών,
- προσχέδια και αναθεωρήσεις,
- σύντομα κουίζ ή δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης,
- αναστοχαστικές αναφορές.

Η τελική αξιολόγηση αποσκοπεί στην αποτίμηση της συνολικής επίτευξης των μαθησιακών αποτελεσμάτων του μαθήματος ή της θεματικής ενότητας και υλοποιείται με τρόπο που διασφαλίζει την εγκυρότητα, την αξιοπιστία και το αδιάβλητο της διαδικασίας. Ο συνδυασμός διαμορφωτικής και τελικής αξιολόγησης ενισχύει τη μαθησιακή αποτελεσματικότητα και ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.

9.3 Ανατροφοδότηση και διαφάνεια

Η ανατροφοδότηση αποτελεί κεντρικό στοιχείο της αξιολόγησης στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ και βασικό μηχανισμό ακαδημαϊκής ανάπτυξης των φοιτητών. Η έγκαιρη, σαφής και τεκμηριωμένη ανατροφοδότηση βοηθά τους μεταπτυχιακούς φοιτητές να κατανοήσουν το επίπεδο της επίδοσής τους και να βελτιώσουν την επιστημονική και ακαδημαϊκή τους εργασία.

Καλές πρακτικές ανατροφοδότησης περιλαμβάνουν:

- σαφή κριτήρια αξιολόγησης και χρήση ρουμπρικών,
- τεκμηριωμένα σχόλια που εστιάζουν στο περιεχόμενο, τη μεθοδολογία και την τεκμηρίωση,
- συνδυασμό γραπτής και προφορικής ανατροφοδότησης,
- παροχή κατευθύνσεων για περαιτέρω εμπάθυνση και βελτίωση.

Η διαφάνεια στη διαδικασία αξιολόγησης διασφαλίζεται μέσω:

- της έγκαιρης ενημέρωσης για τις μεθόδους, τα κριτήρια και το χρονοδιάγραμμα αξιολόγησης,
- της δυνατότητας πρόσβασης των φοιτητών στα αποτελέσματα και την ανατροφοδότηση,
- της σαφούς επικοινωνίας των διαδικασιών που αφορούν επανεξέταση ή διευκρινίσεις.

Η διαφανής και τεκμηριωμένη αξιολόγηση ενισχύει την εμπιστοσύνη των φοιτητών και συμβάλλει στη συνολική ποιότητα και αξιοπιστία των εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών.

9.4 Προστασία προσωπικών δεδομένων κατά την αξιολόγηση

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως αξιολόγησης χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό και τηρούνται μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του Πανεπιστημίου για κάθε θέμα που αφορά την επεξεργασία των δεδομένων τους και την άσκηση των δικαιωμάτων τους, όπως αυτά προβλέπονται από τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ).

10. Ακαδημαϊκή Ακεραιότητα και Δεοντολογία

Η ακαδημαϊκή ακεραιότητα αποτελεί θεμελιώδη αξία της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και βασική προϋπόθεση για την ποιότητα, την αξιοπιστία και το κύρος των **Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών**. Στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ, όπου η εκπαιδευτική διαδικασία υλοποιείται σε ψηφιακό περιβάλλον, η τήρηση των αρχών της ακαδημαϊκής δεοντολογίας αποκτά ιδιαίτερη σημασία και απαιτεί σαφή πλαίσια, υπεύθυνη στάση και συνειδητή συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων.

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής προωθεί μια κουλτούρα ακαδημαϊκής ακεραιότητας που βασίζεται στη διαφάνεια, τον σεβασμό της πνευματικής ιδιοκτησίας, την επιστημονική δεοντολογία και την προσωπική ευθύνη στη μαθησιακή και ερευνητική διαδικασία, τόσο στη δια ζώσης όσο και στην εξ αποστάσεως μεταπτυχιακή εκπαίδευση.

10.1 Λογοκλοπή και ακαδημαϊκή ανεντιμότητα

Η λογοκλοπή και κάθε μορφή ακαδημαϊκής ανεντιμότητας συνιστούν σοβαρή παραβίαση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και υπονομεύουν την εγκυρότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ιδίως σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών όπου αναμένεται αυξημένη ακαδημαϊκή ωριμότητα και επιστημονική υπευθυνότητα.

Μορφές ακαδημαϊκής ανεντιμότητας περιλαμβάνουν, ενδεικτικά:

- την αντιγραφή ή παράθεση κειμένων χωρίς την ορθή αναφορά στην πηγή,
- την υποβολή εργασιών τρίτων ως προσωπικών,
- τη μη επιτρεπτή συνεργασία σε ατομικές αξιολογήσεις,
- την παραποίηση ή κατασκευή δεδομένων,
- την υποβολή εργασιών που δεν αντανakλούν την προσωπική ακαδημαϊκή προσπάθεια του φοιτητή.

Η πρόληψη της ακαδημαϊκής ανεντιμότητας στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ βασίζεται κυρίως:

- στον παιδαγωγικό σχεδιασμό αυθεντικών και απαιτητικών εργασιών,
- στη σαφή καθοδήγηση των φοιτητών σχετικά με τις ακαδημαϊκές προσδοκίες,
- στην καλλιέργεια επιστημονικής συνείδησης και δεοντολογίας.

10.2 Χρήση εργαλείων ανίχνευσης λογοκλοπής

Το ΠΑΔΑ αξιοποιεί εξειδικευμένα εργαλεία ανίχνευσης λογοκλοπής (TurnItIn) ως υποστηρικτικό μηχανισμό διασφάλισης της ακαδημαϊκής ακεραιότητας και της αξιοπιστίας της αξιολόγησης στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ. Τα εργαλεία αυτά χρησιμοποιούνται με διαφάνεια, αναλογικότητα και σεβασμό στα δικαιώματα των μεταπτυχιακών φοιτητών.

Η χρήση εργαλείων ανίχνευσης λογοκλοπής:

- συμβάλλει στην πρόληψη και τον εντοπισμό περιπτώσεων ακαδημαϊκής ανεντιμότητας,
- λειτουργεί παιδαγωγικά, ενισχύοντας την κατανόηση της ορθής επιστημονικής πρακτικής,
- υποστηρίζει τη δίκαιη και τεκμηριωμένη ακαδημαϊκή κρίση.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές ενημερώνονται έγκαιρα για τη χρήση των εργαλείων αυτών και για τον τρόπο ερμηνείας των σχετικών αναφορών, οι οποίες δεν αποτελούν από μόνες τους απόδειξη λογοκλοπής, αλλά εργαλείο υποστήριξης της αξιολόγησης.

10.3 Χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης στην ακαδημαϊκή εργασία

Η ραγδαία ανάπτυξη εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης δημιουργεί νέες δυνατότητες αλλά και σημαντικές προκλήσεις για τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση. Στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ, η Τεχνητή Νοημοσύνη μπορεί να λειτουργήσει ως υποστηρικτικό εργαλείο μάθησης, ανάλυσης και αναστοχασμού, υπό την προϋπόθεση ότι χρησιμοποιείται με υπευθυνότητα, διαφάνεια και σεβασμό στις αρχές της ακαδημαϊκής ακεραιότητας.

Οι διδάσκοντες και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να:

- χρησιμοποιούν την ΤΝ ως εργαλείο υποστήριξης της σκέψης και όχι ως υποκατάστατο της επιστημονικής και ακαδημαϊκής εργασίας,
- δηλώνουν με σαφήνεια τη χρήση εργαλείων ΤΝ στις ακαδημαϊκές εργασίες, όπου αυτό απαιτείται,
- αξιολογούν κριτικά την εγκυρότητα, την ακρίβεια και την επιστημονική ποιότητα των παραγόμενων αποτελεσμάτων,
- συμμορφώνονται με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τίθενται σε επίπεδο μαθήματος ή ΠΜΣ.

Η σαφής και συνεπής καθοδήγηση σχετικά με τη χρήση της Τεχνητής Νοημοσύνης συμβάλλει στην αποφυγή παρερμηνειών και στην ενίσχυση της υπεύθυνης ακαδημαϊκής πρακτικής.

10.4 Καλλιέργεια κουλτούρας ακεραιότητας στο ψηφιακό περιβάλλον

Η διασφάλιση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ δεν περιορίζεται σε ελεγκτικούς μηχανισμούς, αλλά απαιτεί τη συστηματική καλλιέργεια κουλτούρας υπευθυνότητας, εμπιστοσύνης και επιστημονικής δεοντολογίας.

Η κουλτούρα αυτή οικοδομείται μέσα από:

- σαφή και συνεπή επικοινωνία των ακαδημαϊκών προσδοκιών,
- ενσωμάτωση θεμάτων δεοντολογίας και επιστημονικής πρακτικής στον μαθησιακό σχεδιασμό,

- συνεργασία μεταξύ διδασκόντων, φοιτητών και διοίκησης,
- ενίσχυση του αναστοχασμού και της ακαδημαϊκής ωριμότητας.

Η καλλιέργεια κουλτούρας ακαδημαϊκής ακεραιότητας ενισχύει την εμπιστοσύνη στην εξ αποστάσεως μεταπτυχιακή εκπαίδευση, διασφαλίζει την ποιότητα των σπουδών και συμβάλλει στη διατήρηση του κύρους των τίτλων σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

ΜΕΡΟΣ Ε: ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ & ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

11. Διασφάλιση Ποιότητας στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Η διασφάλιση της ποιότητας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση αποτελεί θεμελιώδη παράμετρο για τη βιωσιμότητα, την αξιοπιστία και την ακαδημαϊκή αξία των **Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών**. Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, η ποιότητα των εξ αποστάσεως ΠΜΣ αντιμετωπίζεται ως μια **συνεχής, συστηματική και συλλογική διαδικασία**, η οποία διατρέχει όλα τα στάδια του σχεδιασμού, της υλοποίησης και της αξιολόγησης των προγραμμάτων.

Η παρούσα ενότητα αποτυπώνει τις βασικές αρχές και πρακτικές που υποστηρίζουν τη διασφάλιση και τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας στα εξ αποστάσεως ΠΜΣ, σε ευθυγράμμιση με τις απαιτήσεις της εθνικής διαδικασίας πιστοποίησης.

11.1 Συλλογή και αξιοποίηση ανατροφοδότησης

Η συστηματική συλλογή και αξιοποίηση ανατροφοδότησης αποτελεί βασικό μηχανισμό διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας των εξ αποστάσεως ΠΜΣ. Η ανατροφοδότηση από μεταπτυχιακούς φοιτητές, διδάσκοντες και λοιπούς εμπλεκόμενους παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για την αποτελεσματικότητα του μαθησιακού σχεδιασμού, των εκπαιδευτικών πρακτικών και των ψηφιακών υποδομών.

Ενδεικτικές πρακτικές περιλαμβάνουν:

- ερωτηματολόγια αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκαλίας,
- αναστοχαστικές αναφορές διδασκόντων,
- καταγραφή τεχνικών και παιδαγωγικών ζητημάτων,
- ανάλυση δεδομένων συμμετοχής, προόδου και ολοκλήρωσης σπουδών.

Η αξιοποίηση της ανατροφοδότησης δεν περιορίζεται στη συλλογή δεδομένων, αλλά προϋποθέτει τη συστηματική ανάλυση, τη συζήτηση σε επίπεδο ΠΜΣ και τη σύνδεσή της με συγκεκριμένες βελτιωτικές παρεμβάσεις στον μαθησιακό σχεδιασμό και την υποστήριξη των φοιτητών.

11.2 Ρόλος του Κέντρου Διδασκαλίας και Μάθησης

Το Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΔΜ) του ΠΑΔΑ (<http://ctl.uniwa.gr>) διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση και την αναβάθμιση της ποιότητας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα ΠΜΣ του ΠΑΔΑ. Λειτουργεί ως θεσμικός κόμβος παιδαγωγικής υποστήριξης, επιμόρφωσης και διάχυσης καλών πρακτικών.

Οι βασικοί άξονες δράσης του ΚΔΜ περιλαμβάνουν:

- επιμορφωτικά προγράμματα σε θέματα ψηφιακής παιδαγωγικής και μαθησιακού σχεδιασμού,
- υποστήριξη διδασκόντων στον σχεδιασμό και την αναθεώρηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακών μαθημάτων,
- συμβουλευτική σε ζητήματα αξιολόγησης, ανατροφοδότησης και ακαδημαϊκής ακεραιότητας,
- προώθηση παιδαγωγικής καινοτομίας και τεκμηριωμένων πρακτικών.

Μέσα από τη συνεργασία με τα ακαδημαϊκά τμήματα, τη διοίκηση των ΠΜΣ και τις υποστηρικτικές υπηρεσίες, το ΚΔΜ συμβάλλει στη διαμόρφωση κοινής κουλτούρας ποιότητας και συνεχούς βελτίωσης.

11.3 Επικαιροποίηση και εξέλιξη του Οδηγού

Ο παρών Οδηγός Καλών Πρακτικών αντιμετωπίζεται ως **ζωντανό και εξελισσόμενο έγγραφο**, το οποίο ανταποκρίνεται στις παιδαγωγικές, τεχνολογικές και θεσμικές εξελίξεις στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης και ειδικότερα της εξ αποστάσεως μεταπτυχιακής εκπαίδευσης.

Η επικαιροποίησή του βασίζεται:

- στην εμπειρία εφαρμογής των εξ αποστάσεως ΠΜΣ,
- στην ανατροφοδότηση της ακαδημαϊκής κοινότητας,
- στις διεθνείς τάσεις και καλές πρακτικές,
- στις απαιτήσεις διασφάλισης ποιότητας και πιστοποίησης.

Η συστηματική αναθεώρηση του Οδηγού διασφαλίζει τη συνάφεια, τη χρηστικότητα και τη θεσμική του αξία ως εργαλείου υποστήριξης των εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΑΔΑ.

11.4 Συλλογική ευθύνη και προοπτικές ανάπτυξης

Η ποιότητα της εξ αποστάσεως μεταπτυχιακής εκπαίδευσης αποτελεί συλλογική ευθύνη και προϋποθέτει τη συνεργασία όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας. Διδάσκοντες, μεταπτυχιακοί φοιτητές, διοίκηση και υποστηρικτικές υπηρεσίες συνδιαμορφώνουν το ψηφιακό μαθησιακό περιβάλλον και συμβάλλουν στη συνεχή βελτίωσή του.

Μέσα από τη συστηματική αναστοχαστική πρακτική, τη συνεργασία και την ανοιχτότητα στην παιδαγωγική καινοτομία, τα εξ αποστάσεως ΠΜΣ του ΠΑΔΑ μπορούν να εξελιχθούν περαιτέρω, ενισχύοντας:

- την ποιότητα και την ακαδημαϊκή αξία των σπουδών,

- την ισότιμη πρόσβαση στη μεταπτυχιακή εκπαίδευση,
- την αξιοπιστία και τη διεθνή αναγνωρισιμότητα των τίτλων σπουδών.

Ο Οδηγός Καλών Πρακτικών φιλοδοξεί να αποτελέσει σταθερό σημείο αναφοράς σε αυτή τη διαδικασία συνεχούς βελτίωσης και θεσμικής ωρίμανσης των εξ αποστάσεως Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α - Ψηφιακές Πλατφόρμες και Υποδομές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής διαθέτει ολοκληρωμένο σύνολο ψηφιακών πλατφορμών και πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν τη σύγχρονη και ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Οι υποδομές αυτές αποτελούν βασικό πυλώνα της εκπαιδευτικής λειτουργίας και συμβάλλουν στη διασφάλιση της ποιότητας, της προσβασιμότητας και της αξιοπιστίας των εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

Το παρόν παράρτημα παρουσιάζει συνοπτικά τις βασικές ψηφιακές πλατφόρμες που αξιοποιούνται στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ΠΑΔΑ, με στόχο την ενημέρωση και τη διευκόλυνση όλων των χρηστών.

A.1 Πλατφόρμα Ασύγχρονης Εκπαίδευσης Open eClass

Η πλατφόρμα **Open eClass** αποτελεί το βασικό σύστημα ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης του ΠΑΔΑ. Χρησιμοποιείται για την οργάνωση, τη διαχείριση και την υποστήριξη μαθημάτων που περιλαμβάνουν ασύγχρονες δραστηριότητες μάθησης.

Η πλατφόρμα παρέχει δυνατότητες όπως:

- ανάρτηση και διαχείριση εκπαιδευτικού υλικού,
- οργάνωση μαθημάτων σε θεματικές ή εβδομαδιαίες ενότητες,
- δημιουργία ασκήσεων και δραστηριοτήτων αυτοαξιολόγησης,
- φόρουμ συζητήσεων και εργαλεία επικοινωνίας,
- διαχείριση εργασιών και ανατροφοδότησης.

Το Open eClass λειτουργεί ως κεντρικό σημείο αναφοράς για την ασύγχρονη μαθησιακή δραστηριότητα και υποστηρίζει τη φοιτητοκεντρική και αυτοκατευθυνόμενη μάθηση.

A.2 Πλατφόρμα Ασύγχρονης Εκπαίδευσης Moodle

Το **Moodle** αποτελεί εναλλακτική και συμπληρωματική πλατφόρμα ασύγχρονης εκπαίδευσης, η οποία αξιοποιείται σε συγκεκριμένα προγράμματα σπουδών ή εκπαιδευτικά σενάρια που απαιτούν αυξημένες δυνατότητες παραμετροποίησης και συνεργατικής μάθησης.

Οι βασικές λειτουργίες του Moodle περιλαμβάνουν:

- προηγμένη διαχείριση μαθημάτων και ρόλων χρηστών,
- υποστήριξη συνεργατικών δραστηριοτήτων,
- ενσωμάτωση εργαλείων αξιολόγησης και ανατροφοδότησης,
- παρακολούθηση της μαθησιακής προόδου.

Η χρήση του Moodle επιτρέπει τον σχεδιασμό σύνθετων μαθησιακών εμπειριών και την υποστήριξη εκπαιδευτικών καινοτομιών στο ψηφιακό περιβάλλον.

A.3 Πλατφόρμα Σύγχρονης Εκπαίδευσης και Τηλεδιάσκεψης (MS Teams)

Η πλατφόρμα **Microsoft Teams** αποτελεί το βασικό εργαλείο σύγχρονης εξ αποστάσεως διδασκαλίας και επικοινωνίας στο ΠΑΔΑ. Υποστηρίζει τη διεξαγωγή ζωντανών μαθημάτων, συναντήσεων και συνεργατικών δραστηριοτήτων σε πραγματικό χρόνο.

Οι δυνατότητες της πλατφόρμας περιλαμβάνουν:

- τηλεδιασκέψεις με ήχο και εικόνα,
- κοινή χρήση οθόνης και ψηφιακό πίνακα,
- συνομιλία και ανταλλαγή αρχείων,
- δημιουργία ομάδων εργασίας (breakout rooms),
- καταγραφή συνεδριών, όπου αυτό είναι θεσμικά επιτρεπτό.

Το MS Teams λειτουργεί συμπληρωματικά προς τις πλατφόρμες ασύγχρονης εκπαίδευσης, ενισχύοντας την αλληλεπίδραση και την αίσθηση κοινότητας μάθησης.

A.4 Ηλεκτρονική Γραμματεία και Πληροφοριακά Συστήματα (Unitron)

Το πληροφοριακό σύστημα **Unitron** υποστηρίζει βασικές διοικητικές και ακαδημαϊκές λειτουργίες του ΠΑΔΑ και συνδέεται έμμεσα με την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

Μέσω του συστήματος αυτού παρέχονται υπηρεσίες όπως:

- διαχείριση δηλώσεων μαθημάτων,
- πρόσβαση σε βαθμολογίες και ακαδημαϊκά στοιχεία,
- διοικητική επικοινωνία με φοιτητές και διδάσκοντες.

Η αξιόπιστη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων αποτελεί προϋπόθεση για τη συνοχή και τη διαφάνεια της εκπαιδευτικής εμπειρίας.

A.5 Βιβλιοθήκη και Ψηφιακές Πηγές Μάθησης

Η Βιβλιοθήκη του ΠΑΔΑ παρέχει πρόσβαση σε πλήθος έντυπων και ψηφιακών πηγών που υποστηρίζουν τη μελέτη και την έρευνα στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν:

- ηλεκτρονικά βιβλία και περιοδικά,

- επιστημονικές βάσεις δεδομένων,
- ιδρυματικό αποθετήριο,
- υπηρεσίες υποστήριξης και καθοδήγησης χρηστών.

Η αξιοποίηση των ψηφιακών πηγών της Βιβλιοθήκης ενισχύει την ποιότητα του εκπαιδευτικού υλικού και υποστηρίζει την ακαδημαϊκή ακεραιότητα.

A.6 Διαθεσιμότητα και αξιοπιστία ψηφιακών υποδομών

Το ΠΑΔΑ μεριμνά για τη συνεχή διαθεσιμότητα, ασφάλεια και αξιοπιστία των ψηφιακών υποδομών που υποστηρίζουν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Η συντήρηση, η αναβάθμιση και η τεχνική υποστήριξη των συστημάτων αποτελούν βασικές προτεραιότητες, με στόχο την απρόσκοπτη εκπαιδευτική λειτουργία.

Οι ψηφιακές υποδομές υποστηρίζονται από εξειδικευμένες τεχνικές υπηρεσίες, οι οποίες συνεργάζονται με τα ακαδημαϊκά και διοικητικά όργανα για την αντιμετώπιση τεχνικών ζητημάτων και τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β - Πολιτική Ασφάλειας Πληροφοριακών Συστημάτων και Κυβερνοασφάλεια

Η ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την απρόσκοπτη λειτουργία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και για την προστασία των δεδομένων, των χρηστών και των ψηφιακών υποδομών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Η αυξημένη χρήση ψηφιακών πλατφορμών και διαδικτυακών υπηρεσιών καθιστά αναγκαία την υιοθέτηση σαφών πολιτικών κυβερνοασφάλειας και την καλλιέργεια κουλτούρας ψηφιακής υπευθυνότητας.

Το παρόν παράρτημα συνοψίζει τις βασικές αρχές και πρακτικές ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ΠΑΔΑ.

B.1 Βασικές αρχές ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων

Η πολιτική ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων του ΠΑΔΑ βασίζεται στις θεμελιώδεις αρχές της:

- **εμπιστευτικότητας,**
- **ακεραιότητας,**
- **διαθεσιμότητας** των πληροφοριών.

Οι αρχές αυτές διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα είναι προσβάσιμα μόνο από εξουσιοδοτημένους χρήστες, παραμένουν ακριβή και αξιόπιστα και είναι διαθέσιμα όταν απαιτείται για την εκπαιδευτική και διοικητική λειτουργία του Ιδρύματος.

Η εφαρμογή των αρχών ασφάλειας αποτελεί συλλογική ευθύνη όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας.

B.2 Διαχείριση πρόσβασης και ταυτοποίηση χρηστών

Η ασφαλής πρόσβαση στα πληροφοριακά συστήματα του ΠΑΔΑ προϋποθέτει την ορθή διαχείριση των μηχανισμών ταυτοποίησης και εξουσιοδότησης των χρηστών. Κάθε χρήστης διαθέτει προσωπικά διαπιστευτήρια, τα οποία δεν επιτρέπεται να κοινοποιούνται σε τρίτους.

Βασικές καλές πρακτικές περιλαμβάνουν:

- χρήση ισχυρών κωδικών πρόσβασης,
- τακτική αλλαγή κωδικών,
- αποσύνδεση από τα συστήματα μετά το πέρας της χρήσης,
- άμεση ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών σε περίπτωση υποψίας παραβίασης.

Η ορθή διαχείριση της πρόσβασης συμβάλλει στην πρόληψη μη εξουσιοδοτημένης χρήσης και στην προστασία των ψηφιακών πόρων.

B.3 Ασφάλεια δικτύων και συστημάτων

Το ΠΑΔΑ εφαρμόζει τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των δικτύων και των πληροφοριακών συστημάτων από απειλές, όπως κακόβουλο λογισμικό, επιθέσεις άρνησης υπηρεσίας και μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση.

Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν:

- χρήση τειχών προστασίας (firewalls),
- συστήματα ανίχνευσης και αποτροπής εισβολών,
- τακτικές ενημερώσεις και αναβαθμίσεις λογισμικού,
- αντίγραφα ασφαλείας (backups).

Η συνεχής παρακολούθηση και η έγκαιρη αντιμετώπιση περιστατικών ασφάλειας είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των ψηφιακών υπηρεσιών.

B.4 Ασφαλής χρήση ψηφιακών πλατφορμών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Η ασφαλής χρήση των ψηφιακών πλατφορμών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης απαιτεί την τήρηση βασικών κανόνων από όλους τους χρήστες. Οι διδάσκοντες και οι φοιτητές οφείλουν να χρησιμοποιούν τις πλατφόρμες σύμφωνα με τις οδηγίες και τις πολιτικές του Ιδρύματος.

Ενδεικτικές καλές πρακτικές:

- αποφυγή κοινοποίησης συνδέσμων και στοιχείων πρόσβασης σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα,
- προσεκτική διαχείριση των ρυθμίσεων απορρήτου στις σύγχρονες συνεδρίες,
- χρήση εγκεκριμένων εργαλείων και υπηρεσιών,
- προσοχή σε ύποπτα μηνύματα ή συνδέσμους.

Η συμμόρφωση με τις οδηγίες ασφάλειας συμβάλλει στην προστασία των χρηστών και της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

B.5 Αντιμετώπιση περιστατικών ασφάλειας

Σε περίπτωση περιστατικού ασφάλειας, όπως απώλεια δεδομένων, παραβίαση λογαριασμών ή τεχνική δυσλειτουργία, είναι απαραίτητη η άμεση ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιών του ΠΑΔΑ.

Η έγκαιρη αναφορά περιστατικών:

- περιορίζει τις επιπτώσεις,
- διευκολύνει την αποκατάσταση της λειτουργίας,
- συμβάλλει στη βελτίωση των μηχανισμών ασφάλειας.

Η διαχείριση περιστατικών ασφάλειας γίνεται με τρόπο που σέβεται τη νομοθεσία και τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων χρηστών.

B.6 Ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση χρηστών

Η αποτελεσματική κυβερνοασφάλεια δεν βασίζεται μόνο σε τεχνικά μέτρα, αλλά και στην **ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση των χρηστών**. Το ΠΑΔΑ προωθεί δράσεις ενημέρωσης και επιμόρφωσης για θέματα ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων και ασφαλούς ψηφιακής συμπεριφοράς.

Η καλλιέργεια ψηφιακής υπευθυνότητας συμβάλλει στη δημιουργία ασφαλούς και αξιόπιστου ψηφιακού περιβάλλοντος μάθησης και εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ- Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (GDPR)

Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποτελεί θεμελιώδη υποχρέωση του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και βασική προϋπόθεση για τη νόμιμη, διαφανή και αξιόπιστη λειτουργία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Η επεξεργασία δεδομένων στο ψηφιακό εκπαιδευτικό περιβάλλον διέπεται από το ισχύον εθνικό και ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο, με κύριο άξονα τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ 2016/679 – GDPR).

Το παρόν παράρτημα συνοψίζει τις βασικές αρχές και υποχρεώσεις που σχετίζονται με την προστασία των προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ΠΑΔΑ.

Γ.1 Βασικές αρχές επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο ΠΑΔΑ πραγματοποιείται σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές του GDPR, και συγκεκριμένα:

- **Νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια,**
- **Περιορισμός του σκοπού,**
- **Ελαχιστοποίηση των δεδομένων,**
- **Ακρίβεια και επικαιροποίηση,**
- **Περιορισμός του χρόνου αποθήκευσης,**
- **Ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα.**

Τα δεδομένα συλλέγονται και επεξεργάζονται αποκλειστικά για σαφείς και νόμιμους εκπαιδευτικούς και διοικητικούς σκοπούς, που συνδέονται άμεσα με τη λειτουργία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Γ.2 Δεδομένα που επεξεργάζονται στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ενδέχεται να υποβάλλονται σε επεξεργασία δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως:

- στοιχεία ταυτοποίησης και επικοινωνίας χρηστών,
- στοιχεία φοίτησης και ακαδημαϊκής πορείας,
- δεδομένα συμμετοχής σε μαθήματα και δραστηριότητες,
- εργασίες, αξιολογήσεις και βαθμολογίες,

- δεδομένα σύνδεσης και χρήσης ψηφιακών πλατφορμών.

Η επεξεργασία των δεδομένων αυτών πραγματοποιείται στο απολύτως αναγκαίο μέτρο για την εκπαιδευτική λειτουργία και τη διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών.

Γ.3 Δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων

Οι φοιτητές, οι διδάσκοντες και τα λοιπά μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, ως υποκείμενα των δεδομένων, διαθέτουν δικαιώματα που απορρέουν από τον GDPR, όπως:

- δικαίωμα ενημέρωσης και πρόσβασης στα δεδομένα τους,
- δικαίωμα διόρθωσης ανακριβών ή ελλιπών δεδομένων,
- δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, όπου προβλέπεται,
- δικαίωμα εναντίωσης σε συγκεκριμένες μορφές επεξεργασίας.

Η άσκηση των δικαιωμάτων αυτών πραγματοποιείται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες του ΠΑΔΑ και το ισχύον νομικό πλαίσιο.

Γ.4 Υποχρεώσεις διδασκόντων και χρηστών

Η προστασία των προσωπικών δεδομένων αποτελεί συλλογική ευθύνη. Οι διδάσκοντες και οι χρήστες των ψηφιακών συστημάτων οφείλουν να τηρούν βασικές αρχές προστασίας δεδομένων κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ενδεικτικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν:

- αποφυγή κοινοποίησης προσωπικών δεδομένων χωρίς νόμιμη βάση,
- περιορισμό της χρήσης δεδομένων αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς,
- ασφαλή διαχείριση αρχείων, εργασιών και επικοινωνιών,
- συμμόρφωση με τις οδηγίες και πολιτικές του Ιδρύματος.

Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται κατά την καταγραφή σύγχρονων συνεδριών, η οποία πραγματοποιείται μόνο όπου αυτό επιτρέπεται θεσμικά και με κατάλληλη ενημέρωση των συμμετεχόντων.

Γ.5 Χρήση τρίτων ψηφιακών εργαλείων και υπηρεσιών

Η χρήση τρίτων ψηφιακών εργαλείων και υπηρεσιών στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης επιτρέπεται μόνο εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις προστασίας δεδομένων και έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τις πολιτικές του ΠΑΔΑ.

Οι διδάσκοντες οφείλουν:

- να επιλέγουν εργαλεία που συμμορφώνονται με τον GDPR,

- να αποφεύγουν τη συλλογή περιττών προσωπικών δεδομένων,
- να ενημερώνουν τους φοιτητές για τη χρήση εξωτερικών υπηρεσιών, όπου απαιτείται.

Η αλόγιστη χρήση μη εγκεκριμένων εργαλείων ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Γ.6 Ρόλος του Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων (DPO)

Το ΠΑΔΑ διαθέτει Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (Data Protection Officer – DPO), ο οποίος παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη και παρακολουθεί τη συμμόρφωση του Ιδρύματος με το νομικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων.

Ο DPO:

- ενημερώνει και συμβουλεύει τη διοίκηση και τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας,
- συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες,
- λειτουργεί ως σημείο επικοινωνίας για θέματα προστασίας δεδομένων.

Η επικοινωνία με τον DPO ενθαρρύνεται σε περιπτώσεις αμφιβολιών ή ζητημάτων που αφορούν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ - Διαδικασίες Εξ Αποστάσεως Εξετάσεων

Η εξ αποστάσεως αξιολόγηση και εξέταση των φοιτητών αποτελεί ιδιαίτερη και ευαίσθητη διαδικασία, η οποία απαιτεί αυξημένη μέριμνα για τη διασφάλιση της ακαδημαϊκής ποιότητας, της διαφάνειας και του αδιάβλητου. Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, οι διαδικασίες εξ αποστάσεως εξετάσεων σχεδιάζονται και υλοποιούνται σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων.

Το παρόν παράρτημα περιγράφει τις βασικές αρχές και κατευθύνσεις που διέπουν τις εξ αποστάσεως εξετάσεις στο ΠΑΔΑ.

Δ.1 Θεσμικό πλαίσιο και βασικές αρχές

Οι εξ αποστάσεως εξετάσεις στο ΠΑΔΑ διενεργούνται μόνο όπου αυτό προβλέπεται από το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο και κατόπιν σχετικών αποφάσεων των αρμόδιων ακαδημαϊκών οργάνων.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία περιλαμβάνουν:

- τη διασφάλιση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας,
- την ισότιμη μεταχείριση όλων των φοιτητών,
- τη διαφάνεια και τη σαφή ενημέρωση για τις διαδικασίες,
- τον σεβασμό των προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικότητας.

Οι διαδικασίες εξ αποστάσεως εξετάσεων δεν υποκαθιστούν τον γενικό κανονισμό σπουδών, αλλά εφαρμόζονται συμπληρωματικά, όπου αυτό επιτρέπεται.

Δ.2 Μορφές εξ αποστάσεως εξέτασης

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης μπορούν να αξιοποιηθούν διαφορετικές μορφές εξέτασης, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο και τους μαθησιακούς στόχους του μαθήματος.

Ενδεικτικές μορφές περιλαμβάνουν:

- γραπτές εξετάσεις μέσω ψηφιακών πλατφορμών,
- προφορικές εξετάσεις μέσω τηλεδιάσκεψης,
- εργασίες και projects με προκαθορισμένο χρόνο παράδοσης,
- συνδυασμό διαφορετικών μεθόδων αξιολόγησης.

Η επιλογή της μορφής εξέτασης γίνεται με παιδαγωγικά και ακαδημαϊκά κριτήρια και ανακοινώνεται έγκαιρα στους φοιτητές.

Δ.3 Διασφάλιση αδιάβλητου και αξιοπιστίας

Η διασφάλιση του αδιάβλητου των εξ αποστάσεως εξετάσεων αποτελεί βασική προτεραιότητα. Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται μέτρα που στοχεύουν στην πρόληψη και τον περιορισμό φαινομένων ακαδημαϊκής ανεντιμότητας.

Τέτοια μέτρα μπορεί να περιλαμβάνουν:

- κατάλληλο σχεδιασμό θεμάτων που απαιτούν κριτική σκέψη και σύνθεση,
- χρονικούς περιορισμούς,
- τυχαία επιλογή ερωτήσεων,
- συνδυασμό γραπτών και προφορικών στοιχείων αξιολόγησης.

Η έμφαση δίνεται στον παιδαγωγικό σχεδιασμό των εξετάσεων και όχι αποκλειστικά σε τεχνικά ή ελεγκτικά μέσα.

Δ.4 Τεχνικές προϋποθέσεις και υποστήριξη

Οι φοιτητές και οι διδάσκοντες οφείλουν να διασφαλίζουν ότι διαθέτουν τον απαραίτητο τεχνικό εξοπλισμό και σύνδεση στο διαδίκτυο για τη συμμετοχή στις εξ αποστάσεως εξετάσεις. Το ΠΑΔΑ παρέχει οδηγίες και τεχνική υποστήριξη, στο μέτρο του δυνατού, για τη διευκόλυνση της διαδικασίας.

Σε περίπτωση τεχνικών προβλημάτων:

- προβλέπονται διαδικασίες ενημέρωσης των αρμόδιων οργάνων,
- εξετάζονται κατά περίπτωση εναλλακτικές λύσεις,
- διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των φοιτητών.

Η σαφής ενημέρωση πριν από την εξέταση μειώνει τον κίνδυνο τεχνικών δυσκολιών και άγχους.

Δ.5 Προστασία προσωπικών δεδομένων κατά τις εξετάσεις

Κατά τη διεξαγωγή εξ αποστάσεως εξετάσεων εφαρμόζονται αυστηρά οι αρχές προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η συλλογή και επεξεργασία δεδομένων περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο για τη διεξαγωγή της εξέτασης.

Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται:

- στη χρήση κάμερας και μικροφώνου,
- στην καταγραφή συνεδριών, όπου αυτή προβλέπεται,
- στη διαχείριση και αποθήκευση των δεδομένων εξέτασης.

Οι φοιτητές ενημερώνονται εκ των προτέρων για τις διαδικασίες και τα δικαιώματά τους.

Δ.6 Ενημέρωση και διαφάνεια διαδικασιών

Η σαφής και έγκαιρη ενημέρωση των φοιτητών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή των εξ αποστάσεως εξετάσεων. Οι διδάσκοντες οφείλουν να γνωστοποιούν εγκαίρως:

- τη μορφή και τον τρόπο διεξαγωγής της εξέτασης,
- τα κριτήρια αξιολόγησης,
- τις τεχνικές απαιτήσεις,
- τις διαδικασίες σε περίπτωση προβλημάτων.

Η διαφάνεια ενισχύει την εμπιστοσύνη των φοιτητών και συμβάλλει στη δίκαιη και αξιόπιστη αξιολόγηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε - Υποστηρικτικές Υπηρεσίες, Σύνδεσμοι και Στοιχεία Επικοινωνίας

Η αποτελεσματική λειτουργία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής υποστηρίζεται από σύνολο ακαδημαϊκών, διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών, οι οποίες συνεργάζονται για την παροχή αξιόπιστης, έγκαιρης και ποιοτικής υποστήριξης προς διδάσκοντες και φοιτητές.

Το παρόν παράρτημα συγκεντρώνει τις βασικές υποστηρικτικές δομές, τις διαθέσιμες υπηρεσίες και τους ενδεικτικούς δίαυλους επικοινωνίας, λειτουργώντας ως **πρακτικός οδηγός αναφοράς**.

Ε.1 Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης (ΚΔΜ)

Το Κέντρο Διδασκαλίας και Μάθησης του ΠΑΔΑ (<http://ctl.uniwa.gr>) αποτελεί βασική δομή υποστήριξης της ποιότητας της διδασκαλίας και της μάθησης, με ιδιαίτερη έμφαση στην εξ αποστάσεως και μικτή εκπαίδευση.

Ενδεικτικές υπηρεσίες:

- παιδαγωγική υποστήριξη και συμβουλευτική,
- επιμορφωτικά προγράμματα για διδάσκοντες,
- υποστήριξη μαθησιακού σχεδιασμού,
- διάχυση καλών πρακτικών και καινοτόμων προσεγγίσεων.

Το ΚΔΜ λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τη συνεχή βελτίωση της εκπαιδευτικής εμπειρίας.

Ε.2 Τεχνική Υποστήριξη και Helpdesk

Οι τεχνικές υπηρεσίες του ΠΑΔΑ παρέχουν υποστήριξη για τη χρήση και τη λειτουργία των ψηφιακών πλατφορμών και των πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Ενδεικτικά αντικείμενα υποστήριξης:

- πρόσβαση σε πλατφόρμες (Open eClass, Moodle, MS Teams),
- τεχνικά ζητήματα σύνδεσης και λειτουργίας,
- διαχείριση λογαριασμών χρηστών,
- βασικές οδηγίες χρήσης και αντιμετώπισης προβλημάτων.

Η έγκαιρη επικοινωνία με το helpdesk συμβάλλει στην ταχεία επίλυση τεχνικών ζητημάτων και στη διασφάλιση της απρόσκοπτης εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ε.3 Βιβλιοθήκη και Υπηρεσίες Πληροφόρησης

Η Βιβλιοθήκη του ΠΑΔΑ υποστηρίζει ενεργά την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, παρέχοντας πρόσβαση σε ψηφιακές πηγές γνώσης και υπηρεσίες πληροφόρησης.

Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν:

- ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων,
- ηλεκτρονικά βιβλία και περιοδικά,
- ιδρυματικό αποθετήριο,
- υποστήριξη στη χρήση επιστημονικών πηγών και στη σωστή αναφορά τους.

Η αξιοποίηση των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης ενισχύει την ποιότητα της μάθησης και υποστηρίζει την ακαδημαϊκή ακεραιότητα.

Ε.4 Διοικητικές Υπηρεσίες και Ηλεκτρονική Γραμματεία

Οι διοικητικές υπηρεσίες και η Ηλεκτρονική Γραμματεία υποστηρίζουν βασικές ακαδημαϊκές και διοικητικές λειτουργίες που συνδέονται έμμεσα με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Ενδεικτικές υπηρεσίες:

- δηλώσεις μαθημάτων,
- πρόσβαση σε βαθμολογίες και ακαδημαϊκά στοιχεία,
- διοικητική ενημέρωση και ανακοινώσεις.

Η αξιόπιστη λειτουργία των διοικητικών συστημάτων συμβάλλει στη συνολική εμπειρία των φοιτητών.

Ε.5 Υποστήριξη σε θέματα ακαδημαϊκής δεοντολογίας και προστασίας δεδομένων

Για ζητήματα που αφορούν:

- ακαδημαϊκή δεοντολογία,
- λογοκλοπή,
- χρήση εργαλείων Τεχνητής Νοημοσύνης,
- προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

οι φοιτητές και οι διδάσκοντες μπορούν να απευθύνονται στις αρμόδιες υπηρεσίες και στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO) του ΠΑΔΑ, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

Ε.6 Επικαιροποίηση στοιχείων και συνδέσμων

Οι σύνδεσμοι, τα στοιχεία επικοινωνίας και οι περιγραφές υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα ενδέχεται να επικαιροποιούνται. Για τον λόγο αυτό, συνιστάται στους χρήστες να ανατρέχουν τακτικά στις επίσημες ιστοσελίδες του ΠΑΔΑ για την πλέον πρόσφατη πληροφόρηση.